

Participatie- en communicatieplan

Windpark Egchelse Heide

Gemeente Peel en Maas

Windpark Egchelse Heide: "Aanjager van duurzaamheid in Peel en Maas"

Participatieplan

Windpark Egchelse Heide

Gemeente Peel en Maas

Rapportnummer: M10919.06.033/AOE

Naam opdrachtgever: Windpark Egchelse Heide BV

Opsteller(s) rapport: Ing. A.A.M. van Oerle

Datum: 9 maart 2017

Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV

Kerkstraat 4
6367 JE Voerendaal
T (045) 575 32 55
F (045) 575 15 09

Lindestraat 48
5721 XP Asten
T (0493) 690 944

info@aelmans.com

Kerkstraat 2
6095 BE Baexem
T (0475) 459 260
F (0475) 459 282

www.aelmans.com

KvK 14091320
BTW 8170.53.189.B.01
Bankrekening 11.52.94.244
BIC RABONL2U
IBAN NL06 RABO 0115 2942 44

Op onze dienstverlening zijn de algemene voorwaarden van Aelmans Ruimte, Omgeving & Milieu BV van toepassing die u vindt op www.aelmans.com

Inhoud

1	Inleiding.....	5
1.1	Gegevens initiatiefnemers.....	5
1.2	Aanleiding.....	5
1.3	Leeswijzer	7
2	Planvoornemen en voorgeschiedenis	9
2.1	Planontwikkeling	9
2.2	Voorgeschiedenis van 14 jaar	10
2.2.1	Start planvoornemen in 2003	10
2.2.2	Windpark Neer medio 2008-2012	10
2.2.3	Heropstarten Windpark Egchelse Heide (2013)	10
2.2.4	Vervolgtraject	12
2.2.5	Klankbordgroep	12
2.2.6	Radaronderzoek	12
3	Plangebied	15
3.1	Locatie	15
3.2	Relatie met Windpark Neer en Zuidenwind	16
4	Participatie- en communicatieplan Windpark Egchelse Heide	17
4.1	Algemeen.....	17
4.2	Vernieuwende aanpak Windpark Egchelse Heide.....	17
4.2.1	Projecteigenaar	19
4.2.2	Conceptuele benadering participatiebeginsel in het projectgebied.....	19
4.2.3	Participatie in het projectgebied (grondeigenaren) concreet uitgewerkt	19
4.2.4	Woningen binnen de zone van het projectgebied.....	21
4.2.5	Participatie verder dan het projectgebied	22
4.2.6	Windpark(en) in de omgeving	23
5	Parkfonds.....	25
5.1	Participatie door Fondsvorming	25
5.2	Mogelijke rol voor GLOEI.....	26
5.3	Voorbeelden van economische en ecologische duurzaamheid	26
5.4	Sociale duurzaamheid: Leefbaarheid	26

5.4.1	Snel internet	27
5.4.2	Lokale maatschappelijke projecten	27
5.5	Participatie via het Parkfonds: Budgettaire gedachten.....	27
6	Participatie via Coöperatie Peel Energie	29
6.1	Inbreng van eigen vermogen.....	29
6.2	Gunstig energietarief voor leden van Coöperatie Peel Energie	30
7	Revolverend duurzaamheidsfonds.....	31
8	Communicatie.....	33
8.1	Algemeen.....	33
8.2	Inleiding	33
8.2.1	Afbakening en analyse.....	33
8.2.2	Doelstelling en strategie	34
8.2.3	Stakeholdersanalyse	35
8.2.4	Kiezen van communicatiemiddelen.....	36
8.2.5	Planning	37
8.2.6	Evaluatie en monitoring	37
8.3	Doelgroepen	38
8.3.1	Inwoners	38
8.3.2	Omwonenden	38
8.3.3	Bedrijven.....	38
8.3.4	Gemeenteraad en College van B&W	39
8.3.5	Natuur-, landschap- en milieuverenigingen	39
8.3.6	Belangen- en Actiegroepen	39
8.3.7	Afdelingen en sectoren binnen de gemeente.....	39
8.3.8	De pers.....	40
9	Samenvatting.....	41
9.1	Projecteigenaren	42
9.2	Eigenaren van onroerend goed in het projectgebied.....	42
9.3	Parkfonds.....	43
9.4	Participatie via lidmaatschap Coöperatie Peel Energie	43
9.5	Revolverend duurzaamheidsfonds.....	43
9.6	Communicatie	44

1 Inleiding

1.1 Gegevens initiatiefnemers

Onderhavig plan om een windpark te realiseren in het buitengebied aan de zuidzijde van de gemeente Peel en Maas betreft een gezamenlijk initiatief van:

- P.H.T. Rooijackers (Karissendijk 11, 5987 NJ Egchel);
- P.G.M. Bongers (Karissendijk 14, 5987 NJ Egchel);
- M.H.J. Hubers (Haambergweg 2, 5987 NZ Egchel);
- De Coöperatie Peel Energie U.A. (vertegenwoordigd door dhr. T.M. Neessen en dhr. J.C.P. Hendricks);
- Green Trust Group B.V. (vertegenwoordigd door dhr. K. Guldie en dhr. J.H.K. Boerkamps);
- Aelmans Adviesgroep B.V. (vertegenwoordigd door dhr. J.V.M. Aelmans).

Deze initiatiefnemers hebben in 2015 een samenwerkingsovereenkomst gesloten die vervolgens in 2016 is omgezet in een Besloten Vennootschap onder de naam Windpark Egchelse Heide BV.

1.2 Aanleiding

Medio 2003 hebben de heren Rooijackers, Bongers en Hubers (alle drie agrariërs) het planvoornemen opgepakt om gezamenlijk een windpark te realiseren nabij hun eigen bedrijfslocaties. Naast een versterking en verbreding van hun agrarische bedrijven, in de gemeente Peel en Maas, wilden de drie agrariërs hun bedrijven alsmede de omgeving middels dit planvoornemen duurzamer maken.

Vanaf 2003 tot heden zijn er vele gesprekken en overlegmomenten geweest met vele betrokken belanghebbenden (omgeving, gemeente, provincie etc.). In het volgende hoofdstuk zal de voorgeschiedenis nader worden toegelicht.

Op 27 juli 2015 is er bij de gemeente een principeverzoek ingediend voor de bouw van een windpark bestaande uit 4 windturbines in de zone langs de Haambergweg te Egchel. Op 9 oktober 2015 heeft het College van B&W van de gemeente Peel en Maas besloten dat er in principe medewerking kan worden verleend aan dit plan. Daaraan is de voorwaarde verbonden dat er sprake is van goede ruimtelijke ordening.

Medewerking is mogelijk middels een bestemmingsplanprocedure 3.1 Wro. Bij de motivering van haar standpunt verwijst het college onder andere naar het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL 2014). De provinciale aanpak voor windturbineopstellingen bestaat uit een combinatie van realisatiestrategie (hoe) en plaatsingsvisie (waar). De provincie stelt zich op het standpunt dat het profijtbeginnsel een belangrijke rol speelt bij de realisatiestrategie.

Citaat Pol 2014:

*“Wij streven naar het maximaliseren van het maatschappelijk effect van windenergie door participatie van belanghebbenden in het planproces en de realisatie van windturbines. Burgers, grondeigenaren en ondernemers die nabij windturbines wonen of ondernemen zullen in staat worden gesteld te profiteren van de opbrengsten. Dit kan onder andere door de levering van stroom, financiële deelname in het windpark of middels het creëren van een leefbaarheidsfonds. Ook andere opties zijn denkbaar. De wijze waarop dit gebeurt is maatwerk en afhankelijk van de lokale wensen en de financiële ruimte van het windpark. De invulling van dit profijtbeginsel zal beschreven worden in een profijtplan dat door de initiatiefnemers in overleg met de stakeholders zal worden opgesteld. Indien de Provincie via een inpassingsplanprocedure betrokken wordt bij de (project)realisatie van windturbines, wordt via overeenkomsten vooraf het invullen van een profijtplan als randvoorwaarde gesteld. Wij vragen de gemeenten om op overeenkomstige wijze te handelen”. **Einde citaat***

In haar antwoord op het principeverzoek stelt het College van B&W dat de ontwikkeling van het Windturbinepark Egchelse Heide aansluit op de door de gemeente gehanteerde perspectieven Duurzaamheid en Zelfsturing. Het project levert een forse bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen gesteld door het Rijk en de Provincie. Door de zelfsturende opzet is middels het profijtbeginsel een ontwikkeling opgezet waar de initiatiefnemers van het windpark, maar ook de omgeving de vruchten van kan plukken.

In het voortraject is uitgebreid onderzoek gedaan naar de meest optimale opstelling van het windpark. Daarbij is rekening gehouden met vele omgevingsfactoren. Er liggen de nodige onderzoeksrapporten ten grondslag aan deze omgevingsfactoren. In het voorjaar van 2016 bleek het plan op alle te onderzoeken terreinen te voldoen aan de gestelde eisen, met uitzondering van het radaronderzoek uitgevoerd door TNO. Het plan aan de zuidzijde van de Haambergweg gaf te veel verstoring op de radar.

Het reeds breed opgebouwde draagvlak, alle gunstige onderzoeksresultaten (uitgezonderd radar) en de steun van alle benaderde grondeigenaren, waren voor de initiatiefnemers aanleiding om door te gaan met het projectplan. Duidelijk was dat het op onderdelen aangepast zou moeten worden.

Dit heeft concreet geresulteerd in een park met vijf windturbines in de zone aan (overwegend) de noordzijde van de Haambergweg, wederom in de zone vanaf de Karissendijk in westelijke richting, richting de Heibloemseweg tot het andere einde van de Haambergweg. Meer hierover in het volgende hoofdstuk.

Middels onderhavig rapport wensen initiatiefnemers inzichtelijk te maken op welke wijze de omgeving kan gaan c.q. gaat participeren in het project ‘Windpark Egchelse Heide’. Uit het rapport zal blijken dat vanuit het project reeds vele jaren intensief en zorgvuldig gecommuniceerd wordt met de projectomgeving en alle betrokken stakeholders.

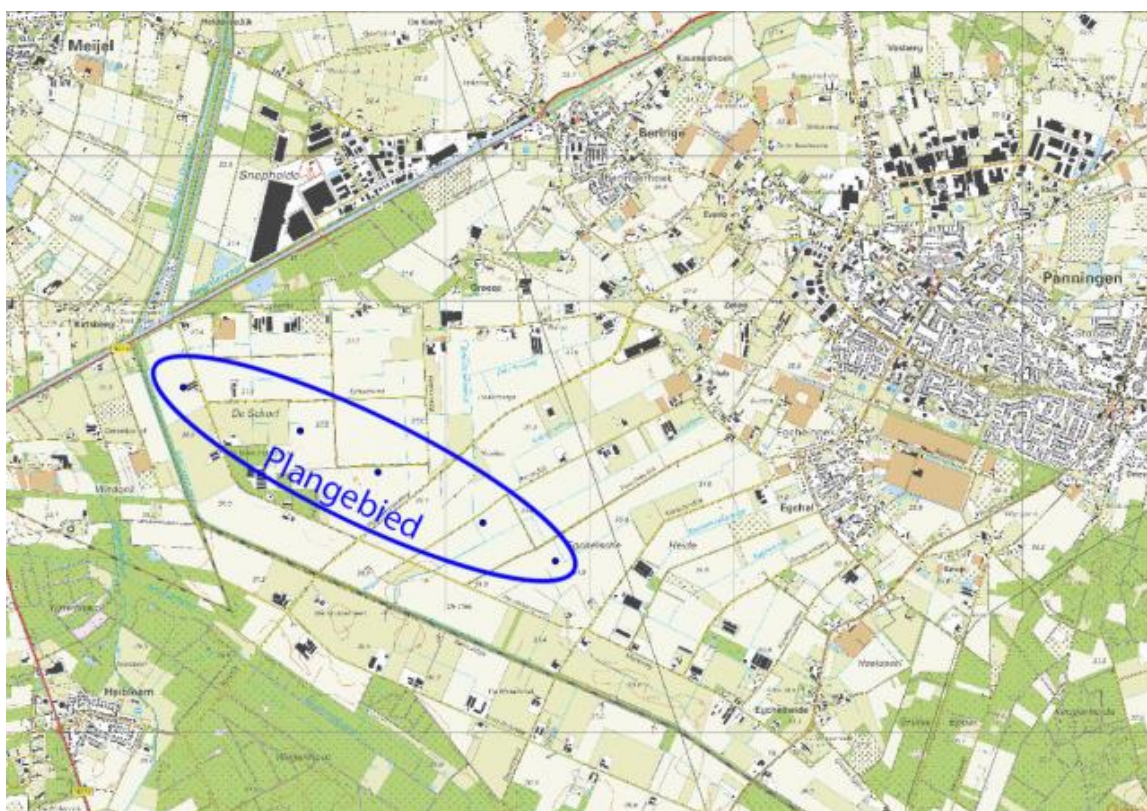
1.3 Leeswijzer

In onderhavige rapportage wordt in hoofdstuk 2 het planvoornemen en de uitgebreide voorgeschiedenis van de initiatiefnemers nader uiteengezet. In hoofdstuk 3 wordt de locatie c.q. het plangebied en de gedachten hierachter weergegeven. In hoofdstuk 4 worden de diverse dimensies van het Participatieplan Windpark Egchelse Heide beschreven. Op onderdelen is de aanpak vernieuwend. Hoofdstuk 5 en 6 geven een nadere uiteenzetting over 2 specifieke onderdelen, namelijk het Parkfonds en de Participatie via de Coöperatie Peel Energie. In hoofdstuk 7 wordt een suggestie gedaan voor de wijze waarop Windpark Egchelse Heide een bijdrage kan leveren aan het in 2016 door de gemeente Peel en Maas ingestelde ‘Revolverend duurzaamheidsfonds’. In hoofdstuk 8 worden de aanpak van de communicatie tot heden en de aanpak naar de toekomst toegelicht. In dit hoofdstuk zijn ook de hoofdlijnen van de stakeholdersanalyse verwerkt. Tenslotte volgt in het laatste hoofdstuk 9 een samenvatting.

2 Planvoornemen en voorgeschiedenis

2.1 Planontwikkeling

Initiatiefnemers zijn voornemens om – na een lange voorgeschiedenis (waarover onder 2.2 meer te lezen) - in een lijnopstelling aan de noordzijde van de Haambergweg in het buitengebied van de gemeente Peel en Maas (grenzend aan de kerkdorpen Egchel, Panningen en Beringe) een windpark van 5 windturbines, inclusief bijbehorende voorzieningen (o.a. kraanplaatsen, infrastructuur, etc.), te realiseren. De zone waarin – op basis van vele omgevingsfactoren - naar een optimale projectopstelling is gezocht, is in onderstaand overzicht aangegeven.

Afbeelding: Zone ten noorden van de Haambergweg waar de 5 windturbines gebouwd worden

Gezien de huidige marktomstandigheden, rekening houdende met de voortschrijdende technieken, de te behalen rendementen, de subsidiemogelijkheden, het park performance, etc., een uitvoerbaar planvoornemen te realiseren en vervolgens te exploiteren, wordt gekozen voor 5 turbines met een ashoogte tussen de 130 en 140 meter.

Het te verwachten maximale nominaal vermogen per windturbine zal, naar de huidige stand van de techniek, 4 tot 4,5 MW bedragen. De totale productie per jaar zal circa 50 miljoen kWh bedragen (uitgaande van een totaal vermogen van ca. 20 MW). Dit is gelijk aan het jaarlijks stroomverbruik van

circa 14.000 huishoudens (uitgaande van een gemiddeld gebruik van 3.500 kWh/jaar per huishouden). Het beoogde windpark zal daarmee jaarlijks genoeg energie opwekken om 85-95% van alle particuliere huishoudens in de gemeente Peel en Maas te voorzien van schone en duurzame energie. Tevens beogen de initiatiefnemers dat het Windpark Egchelse Heide kan fungeren als 'Aanjager van duurzaamheid' in de gemeente Peel en Maas door middel van de implementatie van dit participatie- en communicatieplan.

2.2 Voorgeschiedenis van 14 jaar

Het project kent een lange voorgeschiedenis. Hierna zal de gehele historie van het project in chronologische volgorde op hoofdlijnen inzichtelijk worden gemaakt.

2.2.1 Start planvoornemen in 2003

Zoals in hoofdstuk één benoemd, zijn de drie agrariërs in 2003 gestart met het planvoornemen. Destijds was het planvoornemen in de basis gelijk aan het huidige planvoornemen, zoals dat hierboven in hoofdstuk 2.1 is beschreven. Het verschil is dat dit eerste plan uitging van het plaatsen van vijf windturbines in de zone tussen de Haambergweg en het afwateringskanaal.

In 2003 en 2004 is door Aelmans Adviesgroep (hierna: Aelmans) dit planvoornemen nader ruimtelijk uitgewerkt en bij de gemeente ingediend. Echter vanwege het uiteindelijk ontbreken van het benodigde draagvlak (zowel bij de gemeente als in de omgeving), hebben de drie agrariërs dit plan ingetrokken.

2.2.2 Windpark Neer medio 2008-2012

Aan de andere zijde van het afwateringskanaal in Neer (gemeente Leudal) is een vergelijkbaar initiatief opgepakt en uitgevoerd in de periode 2008-2012. Hoewel dat initiatief tijdens de bijbehorende procedure op veel bezwaren stuitte, is de vergunning in stand gebleven en is het initiatief uitgevoerd.

Aangezien de vier windturbines van Windpark Neer en sinds de zomer van 2015 ook de vijfde turbine in deze lijn (van Coöperatie Zuidenwind) in Peel en Maas duidelijk zichtbaar zijn, is de beeldvorming die er voor de uitvoering van dat project was, vertaald in de werkelijkheid. Inwoners van de gemeente Leudal hebben letterlijk ervaren wat dergelijke windturbines zijn en welke effecten ze met zich meebrengen. Hetzelfde geldt voor de inwoners van de gemeente Peel en Maas, de ambtelijke organisatie en het gemeentebestuur.

Eerdere vragen/bezwaren ten aanzien van aspecten zoals hieronder, zijn met het Windpark Neer grotendeels beantwoord/weggenomen:

- waardedaling onroerende zaken in de directe omgeving van het Windpark; mogelijk leidend tot een daling van inkomsten uit de onroerend zaak belasting;
- aantasting landschappelijke openheid;
- aantasting landschappelijke waarde van het aangrenzende weidevogelgebied.

2.2.3 Heropstarten Windpark Egchelse Heide (2013)

Door de uitvoering van Windpark Neer werd, zoals hierboven beschreven, voor zowel initiatiefnemers, de omgeving als ook de gemeente Peel en Maas, concreet duidelijk wat het

planvoornemen behelst. Omdat de reacties van de omgeving als ook de gemeente Peel en Maas op Windpark Neer overwegend positief zijn, hebben de initiatiefnemers in 2012 besloten hun eigen project weer op te starten.

Daartoe hebben de initiatiefnemers veelvuldig overleg gevoerd (zowel ambtelijk als bestuurlijk) met de gemeente Peel en Maas. Zoals hierboven aangegeven zijn door Windpark Neer veel vragen in de praktijk beantwoord. Tevens is de ruimtelijke impact duidelijk en inzichtelijk geworden. De gemeente gaf aan dat, alvorens een principebesluit te willen nemen, er onderzocht diende te worden of het planvoornemen op draagvlak kan rekenen in de omgeving/in Peel en Maas.

Deze opdracht hebben initiatiefnemers opgepakt. Middels een dorpsmonitor is, zowel in het buitengebied van Egchel (eerste omwonenden) als in de kern van Egchel (de dichtstbij gelegen kern) onderzoek gedaan naar draagvlak. Uit het onderzoek is duidelijk geworden dat een grote meerderheid van degene die een mening hebben positief of gematigd positief (samen plm. 80%) is over de plannen van Windpark Egchelse Heide..

Nadat deze uitkomst bekend werd, heeft de gemeente aangegeven dat het sein op groen staat om een principeverzoek bij het College van B&W in te dienen.

Alvorens deze stap gezet kan worden, hebben de agrariërs en Aelmans (de agrariërs als oorspronkelijke initiatiefnemers en Aelmans als regisseur van het project en adviseur op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling) eerst enkele tussenstappen gezet, te weten:

- het opzetten van een samenwerking met Coöperatie Peel Energie (de energiecoöperatie van de gemeente Peel en Maas);
- het opzetten van een samenwerking met Green Trust Group BV (kantoor houdende te Beringe) als ontwikkelende partij met technische kennis van windturbines en realisatie van windpark-projecten;
- nader overleg met de belangrijkste grondeigenaren binnen het plangebied.

Door de samenwerking met Coöperatie Peel Energie krijgt het project een bredere basis en nog meer draagvlak binnen de gemeente Peel en Maas als geheel. Tevens ontstaan er door de samenwerking met Coöperatie Peel Energie ruime mogelijkheden voor de inwoners van Peel en Maas om te participeren in het project. Voor Windpark Egchelse Heide ontstaat de mogelijkheid om lokaal geproduceerde stroom ook lokaal af te zetten.

Green Trust Group BV is gespecialiseerd in de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van windparken en gevestigd in de regio. Deze brede technische, juridische en commerciële know-how in de wereld van de windenergie is een belangrijke bijdrage binnen het projectteam.

Naast de drie agrariërs die geworteld zijn in de omgeving, en Aelmans zijn Coöperatie Peel Energie en Green Trust partijen die kennis, netwerken en ervaring inbrengen die cruciaal zijn om het project succesvol verder uit te werken. Derhalve zijn er tussen deze vier partijen in juni 2015 schriftelijke afspraken gemaakt.

Medio 2015 was het planvoornemen voor alle initiatiefnemers voldoende concreet om het te toetsen bij een klankbordgroep en het vervolgens aan het College van B&W voor te leggen voor

principebesluitvorming.

2.2.4 Vervolgtraject

Het College van B&W van de gemeente Peel en Maas heeft in oktober 2015 besloten tot principemedewerking voor een plan met vier windturbines ten zuiden van de Haambergweg. Nadat de exacte locaties van de turbines vastgesteld waren, zijn de diverse onderzoeken ten behoeve van het bestemmingsplan/de omgevingsvergunning opgestart. Alle onderzoeken, afgezien van het radaronderzoek van april 2016, konden met een gunstig resultaat worden afgerond.

2.2.5 Klankbordgroep

Vanzelfsprekend vormt een goede communicatie onderdeel van het project en is het een belangrijke taak van de initiatiefnemers. De door Coöperatie Peel Energie geformeerde klankbordgroep neemt op dit vlak een belangrijke plaats in. De klankbordgroep bestaat uit verschillende ‘belanghebbenden’ met diverse belangen ten aanzien van het windpark.

In de klankbordgroep zitten o.a. vertegenwoordigers uit het buitengebied van Egchel en Beringe, alsmede twee vertegenwoordigers van Dorpsoverleg Egchel. Interessant is het om te melden dat er ook enkele personen in de klankbordgroep zitting hebben die in het verleden kritisch stonden tegenover de komst van Windpark Neer.

In meerdere bijeenkomsten van de klankbordgroep is:

- meer uitgebreide achtergrondinformatie verstrekt over het plan en de initiatiefnemers;
- op hoofdlijnen inzicht verschaft in de te doorlopen procedures;
- uitleg gegeven over het profijtbeginsel;
- de inhoud van het principeverzoek afgestemd;
- zijn er ideeën gegenereerd voor een op te stellen profijtplan / participatieplan;
- heeft prioritering van de suggesties voor het profijtplan / participatieplan plaats gevonden.

Met de klankbordgroep is recentelijk afgesproken dat er voortvarend gestart zou worden met de noodzakelijke onderzoeken en rapportages ten behoeve van de vergunningaanvraag. De laatste bijeenkomst van de klankbordgroep heeft eind 2016 plaats gevonden. Gelet op de problematiek m.b.t. de radar, is vervolgens voorrang verleend aan het oplossen van dit probleem.

2.2.6 Radaronderzoek

Nadat eind april 2016 vast kwam te staan dat de oorspronkelijke locaties ten zuiden van de Haambergweg problemen opleverden m.b.t. de radar is gezocht naar een oplossing op dit vlak. Technisch is het denkbaar dat het radarprobleem in het beoogde gebied opgelost wordt door uitbreiding van radarcapaciteit. Deze oplossingsrichting ligt echter buiten de invloedssfeer van het project Windpark Egchelse Heide (vanwege het investeringsniveau in combinatie met besluitvormingsproces van overheidswege).

Het aanpassen van het projectplan daarentegen, lag wel binnen de invloedssfeer van het projectteam van Windpark Egchelse Heide. Daartoe is op basis van de reeds bestaande vertrouwensrelaties en concrete overeenkomsten met grondeigenaren in de projectzone besloten. De zorgvuldige en intensieve persoonlijke communicatie met de omgeving vanaf het eerste uur vertaalt zich nu terug in een overwegend welwillende medewerking om het projectplan aan te passen.

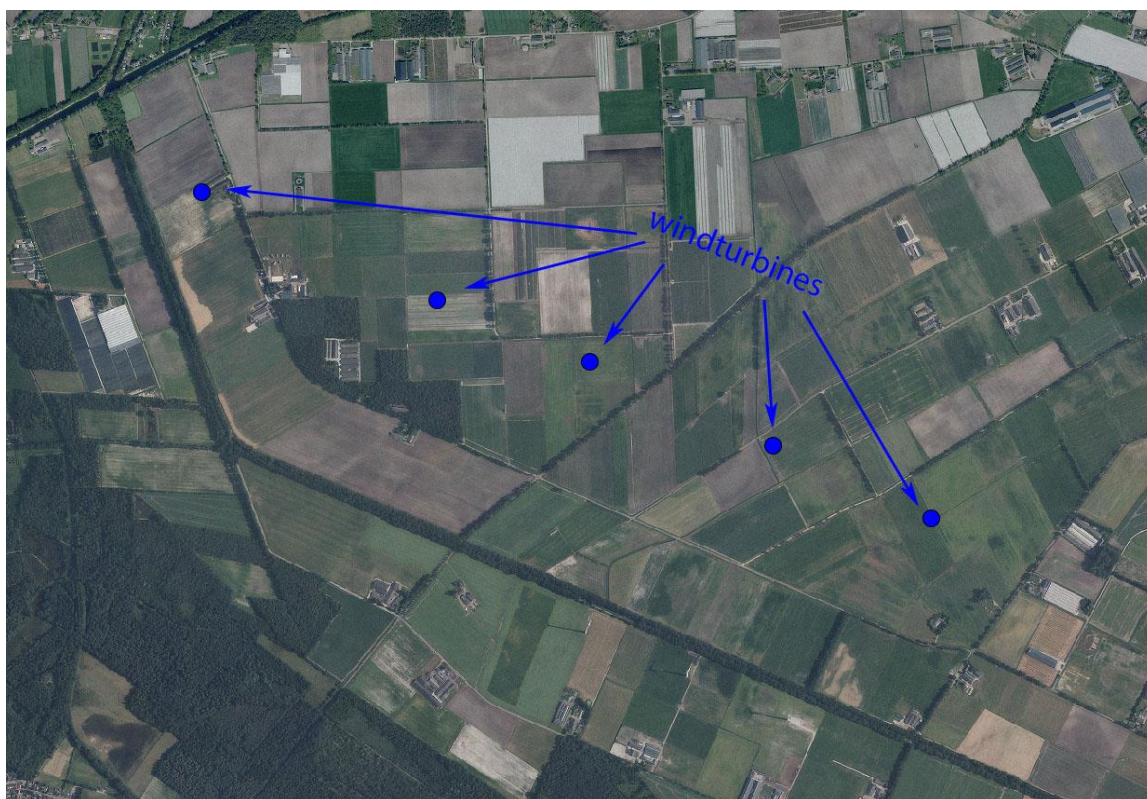
Ondertussen heeft TNO 18 varianten (met verschillende aantallen turbines en types van windturbines) doorgerekend. Dit heeft geresulteerd in een projectopstelling van vijf windturbines met een ashoogte van 132 meter (overwegend) ten noorden van de Haambergeweg. En voor de noodzakelijke opstalrechten zijn met de betreffende grondeigenaren – op basis van het eerder in het project gestelde vertrouwen - overeenkomsten gesloten.

3 Plangebied

3.1 Locatie

Voor de uitvoering van het planvoornemen is het plangebied van cruciaal belang. Windturbines van een dergelijke omvang hebben ruimtelijk een behoorlijke impact.

Het open landschap ten noorden van het afwateringskanaal (op de grens van de gemeente Peel en Maas en de gemeente Leudal) biedt ruime kansen voor een windpark. Bij de gekozen lijnopstelling, zoals in onderstaande afbeelding weergegeven, is rekening gehouden met de vele omgevingsfactoren zoals woningen, natuur en hoogspanningsmasten, alsmede de uitgebreide wettelijke eisen ten aanzien van geluid, slagschaduw en radar.

Luchtfoto: De aanduiding locaties van de 5 windturbines

De turbines worden parallel aan en op een lijn van plm. 425 meter ten noorden van de Haambergweg gesitueerd. De onderlinge afstand tussen de turbines is ten gevolge van de radar minimaal 620 meter. De meest westelijke turbine komt door de afbuiging van de Haambergweg ten zuidwesten van de Haambergweg. De Haambergweg ligt op haar beurt grotendeels parallel aan het afwateringskanaal en de lijn van Windpark Neer ten zuiden van het afwateringskanaal.

In het provinciaal beleid zijn er drie gebiedstypologieën benoemd als zoekgebieden voor de plaatsing van windturbines. Eén daarvan is plaatsing in grote rationale landschappen, zoals het gebied in de zone ten noorden van de Haambergweg en het afwateringskanaal.

In ruimtelijk opzicht sluit de gekozen locatie zoals gezegd goed aan op het bestaande Windpark Neer aan de zuidzijde van het afwateringskanaal. Er is daarmee sprake van een duidelijke clustering in een daarvoor door de provincie aangewezen zoekgebied. Tevens geeft een lijnopstelling, parallel aan de lijnopstelling van Windpark Neer, ruimtelijk een rustig en evenwichtig beeld.

Relevant in dit opzicht is ook de afstand tot de woonkernen Egchel, Panningen en Beringe. De dichtstbijzijnde (meest oostelijk geplande) windturbine van Windpark Egchelse Heide ligt op een afstand van plm. 1.800 meter van de dorpsrand van Egchel, tevens ligt de dichtstbijzijnde windturbine van het bestaande Windpark Neer op een afstand van bijna 1.900 van de dorpsrand. De afstand van de dichtstbijzijnde turbines tot de dorpsrand van Beringe bedraagt zelfs tussen de 2.300 en 2.400 meter. Dit is vergelijkbaar met de afstand tot de dorpsrand van Panningen.

Aangaande de afstand tot de woningen is het verder belangrijk om op te merken dat binnen de geluidscontouren van 350 meter geen woningen liggen, met uitzondering van de woning aan de Haambergweg 19, welke als bedrijfswoning onderdeel wordt van de inrichting van het windpark.

3.2 Relatie met Windpark Neer en Zuidenwind

Zoals hiervoor reeds gemeld, dateert onderhavig plan oorspronkelijk van ongeveer 14 jaar (!) geleden. Bij het opnieuw opstarten van de plannen voor windturbines aan de Egchelse zijde van het Afwateringskanaal in 2012, is contact gezocht met de ontwikkelaars van Windpark Neer en later met de Coöperatie Zuidenwind (als bouwer van de 5^e turbine in de lijn van Windpark Neer).

De ervaring leert dat Windpark Neer positief stond tegenover het oorspronkelijke plan aan de zuidzijde van de Haambergweg. Nu de lijn van Windpark Egchelse Heide is verschoven in noordelijke richting, wordt de onderlinge beïnvloeding nog kleiner en daarmee gunstiger. De afstand tussen de beide lijnopstellingen en de overheersende windrichting hebben tot gevolg dat de invloed op de exploitatie (het zogenaamd parkeffect), veroorzaakt door het zogenaamde 'zog' achter een windturbine, beperkt is. Momenteel vindt op constructieve basis overleg plaats met Windpark Neer en Coöperatie Zuidenwind over compensatie als gevolg van een parkeffect van de turbines van Windpark Egchelse Heide.

Een tweede belangrijk aspect in relatie tot Windpark Neer (en sinds 2015 ook de turbine van Zuidenwind) is dat omwonenden ondertussen ervaring hebben met de zichtbare aanwezigheid en effecten van windturbines in de directe omgeving. Zoals aangegeven zijn die ervaringen overwegend neutraal tot positief.

Vanuit Windpark Egchelse Heide hebben er in het verleden ook al oriënterende gesprekken plaatsgevonden met het bestuur van Windcoöperatie Zuidenwind om de beide projecten op elkaar af te stemmen.

4 Participatie- en communicatieplan Windpark Egchelse Heide

4.1 Algemeen

De provincie heeft in haar 'Hoofdpijnen Energiebeleid' (21 oktober 2013) aangegeven een ambitie te hebben van 95,5 MW opgesteld vermogen in 2020. Daarbij stelt de provincie zich op het standpunt dat lusten en lasten van windparken evenrediger moeten worden verdeeld. Daarom moeten verschillende vormen van participatie worden bevorderd. Onder participatie wordt verstaan de mogelijkheid van omwonenden om - al dan niet financieel - profijt te laten hebben van een windpark.

Duidelijk is dat het begrip participatie breed kan worden uitgelegd. Bijvoorbeeld door financiële participatie in een windpark waarbij burgers financieel rendement halen uit een windpark. Participatie kan ook de vorm hebben van investeringen in leefbaarheid en duurzaamheid rond een geconcentreerd bevolkingsgebied of het verstrekken van goedkope stroom. Vanuit onderhavig project wordt de slogan gebed: "Windpark Egchelse Heide: Aanjager van duurzaamheid in Peel en Maas". In de ogen van de initiatiefnemers heeft de term duurzaamheid in deze slogan een heel brede betekenis. Het handelt niet alleen om duurzame energie, maar bijvoorbeeld ook om een open dialoog, duurzame samenwerking en sociale duurzaamheid.

De kerngedachte van participatie bij Windpark Egchelse Heide is het realiseren van een actieve betrokkenheid van belanghebbenden en andere geïnteresseerden. De ervaringen tot heden zijn van dien aard dat de actieve betrokkenheid van de omgeving leidt tot het gewenste draagvlak voor het windpark.

4.2 Vernieuwende aanpak Windpark Egchelse Heide

Reeds in 2003 zijn de eerder genoemde drie agrariërs gestart met de plannen van Windpark Egchelse Heide. De ervaring van deze 'initiatiefnemers van het eerste uur' is ondertussen dat samenwerken met de juiste partijen kan leiden tot versnelling van het proces m.b.t. het creëren van draagvlak. Begin 2015 is het project versterkt met de komst van Coöperatie Peel Energie (een nog jonge lokale energiecoöperatie), Green Trust (specialist in de ontwikkeling van windenergieprojecten) en Aelmans Adviesgroep (als bureau op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en procesbegeleider). Daarmee beschikt het project over de vereiste kennisgebieden en de vereiste netwerken om het draagvlak te ontwikkelen, uit te breiden en te onderhouden.

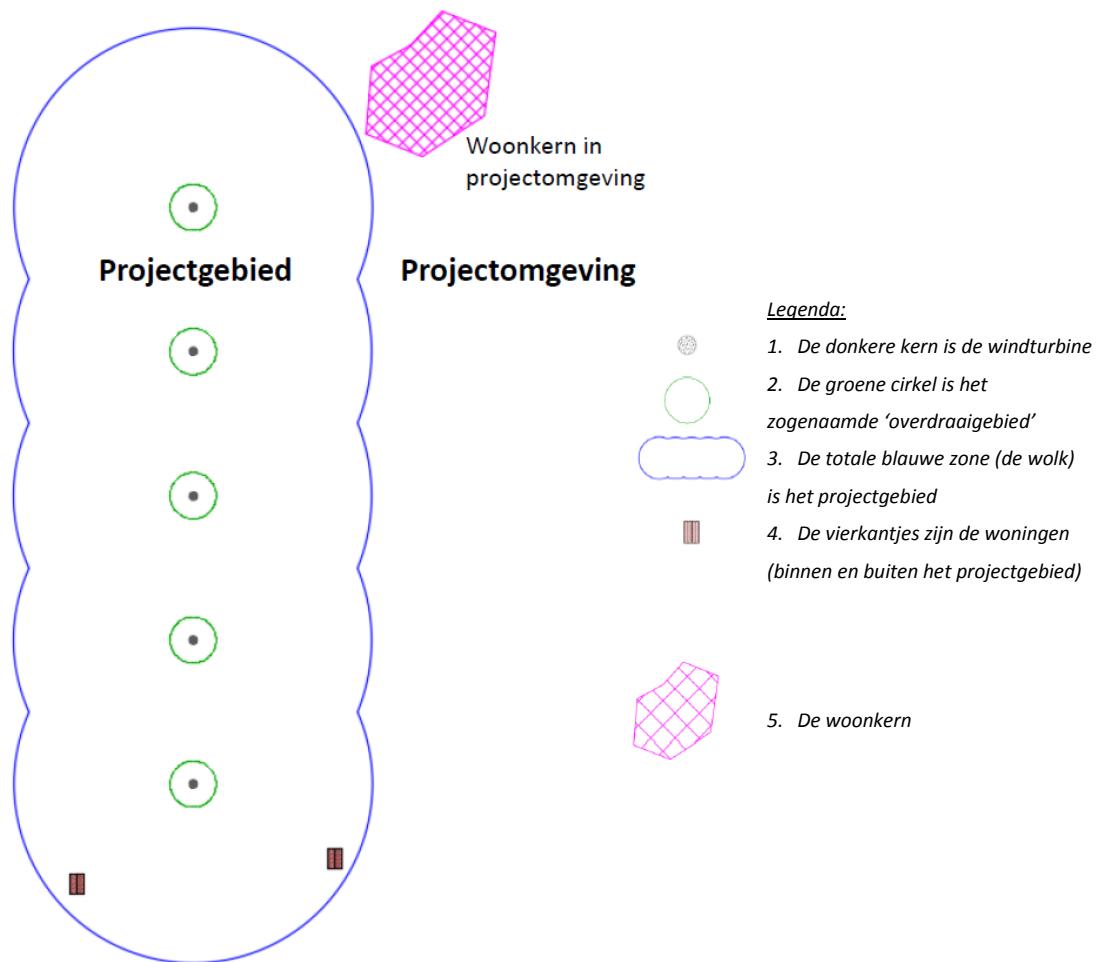
De traditionele opvatting bij een windpark is vaak dat alleen een forse opstalvergoeding betaald wordt aan de grondeigenaar waar de turbines gebouwd worden (ontvanger van de funding). In onderhavig windpark is op dit vlak gekozen voor een andere koers. Niet alleen de grondeigenaar waar de windturbine komt te staan krijgt een vergoeding (voor het opstalrecht), maar ook de burens en andere belanghebbenden in de ruime omgeving. In de business case van Windpark Egchelse Heide hebben veel meer grondeigenaren en omwonenden profijt. Daarover onderstaand meer.

Essentieel is om eerst een duidelijk onderscheid te maken in:

1. Het projectgebied en
2. De projectomgeving.

Het projectgebied is het gebied tot een afstand van 5x de ashoogte van de turbine. Daarmee ontstaat, uitgaande van een lijnopstelling zoals bij Windpark Egchelse Heide, een gebied in de vorm van een wolk (zie onderstaande afbeelding).

De projectomgeving is het gebied direct rond het projectgebied. Daarbij is geen exacte afstand aangegeven. In de verdere toelichting wordt wel duidelijk dat ten aanzien van de projectomgeving de opvatting bestaat dat het belang van buiten naar binnen toeneemt.

Afbeelding: Model waarin schematisch weergave van het projectgebied en de projectomgeving.

In onderhavig project is er bewust voor gekozen om het participatiebeginsel breder te vertalen dan wat tot heden gebruikelijk is bij windparken. Met betrekking tot het participatiebeginsel wordt onderscheid gemaakt in meerdere niveaus:

4.2.1 Projecteigenaar

Als eerste hebben we vanzelfsprekend te maken met de oorspronkelijke initiatiefnemers. Dit betreft de drie agrariërs: melkveehouder Peter Rooijackers, melkveehouder Peter Bongers en akkerbouwer Marc Hubers. Samen met drie andere partijen zijn deze boeren eigenaar van het project Windpark Egchelse Heide. Zij hebben jarenlang risicodragend geïnvesteerd in het project en zijn verantwoordelijk voor de investeringen in de voorbereidingen en de uiteindelijke realisatie. Eind 2016 hebben ze daartoe met enkele andere partijen Windpark Egchelse Heide BV opgericht.

De aandeelhouders van Windpark Egchelse Heide BV zijn:

1. De drie agrariërs (25%)
2. Coöperatie Peel Energie (25%)
3. Green Trust BV (25%)
4. Aelmans Adviesgroep (25%)

Windpark Egchelse Heide BV is er verantwoordelijk voor dat het project resulteert in een solide business case die ook economisch duurzaam is. Voor de drie agrariërs is het windpark een verbreding van hun bestaande bedrijfsactiviteiten. Gesteund door dit project zijn zij in staat om hun onderliggende agrarische bedrijven economisch te versterken en duurzaam verder te ontwikkelen.

In het kader van dit participatieplan is het goed om vast te stellen dat dit project voor de Coöperatie Peel Energie het eerste project is waarin deze nog relatief jonge lokale energievoopoperatie (opgericht april 2014) participeert. Met het Windpark Egchelse Heide als basis kan Coöperatie Peel Energie in de toekomst meerdere mooie duurzame ontwikkelingen binnen de gemeente Peel en Maas ook daadwerkelijk gaan realiseren. Daarover bestaan meerdere concrete gedachten.

4.2.2 Conceptuele benadering participatiebeginsel in het projectgebied

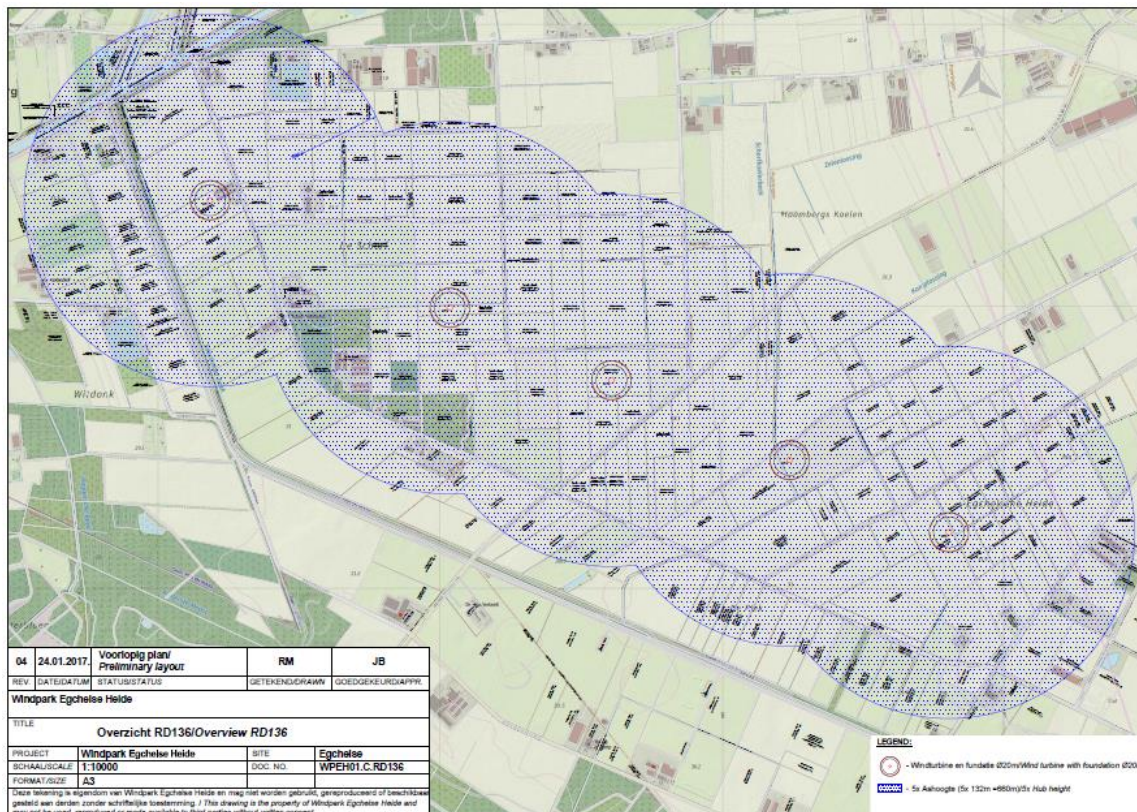
Het tweede niveau voor het participatiebeginsel is het projectgebied. Het projectgebied is in dit kader te omschrijven als de zone waarin de windturbines gerealiseerd worden tot op een afstand van 5x de ashoogte van de windturbines (maximaal 140 m). Concreet komt dit neer op een zone van maximaal 700 meter gerekend vanaf het hart van de windturbines. Deze grens is gekozen, omdat dit ook de afstand is waarbinnen er behoorlijke (minder gunstige) parkeffecten kunnen optreden bij aanwezigheid van andere windturbines binnen die zone. Parkeffecten zijn windinvloeden op windturbines onderling en leiden tot lagere opbrengsten, omdat de molens elkaar 'de wind uit de wiken halen'.

De conceptuele benadering van Windpark Egchelse Heide (zie voorgaand schematisch model) voor het projectgebied is in maart 2016 gepresenteerd aan het college, de gemeenteraad van Peel en Maas en verantwoordelijk gedeputeerde Daan Prevoo. Daarop zijn vanwege de bredere participatiegedachte lovende kritieken ontvangen. Vervolgens is het concept in april 2016 door de raad als kader in het beleid voor alle initiatieven voor windparken in de gemeente opgenomen.

4.2.3 Participatie in het projectgebied (grondeigenaren) concreet uitgewerkt

Hoe deze conceptuele benadering concreet uitwerkt en wat de actuele stand van zaken is aangaande dit tweede niveau van participatie binnen Windpark Egchelse Heide wordt onderstaand toegelicht.

Binnen het hierboven beschreven projectgebied worden vanuit het project met de eigenaren van gronden en woningen één-op-één concrete afspraken gemaakt en zo veel mogelijk vooraf schriftelijk vastgelegd.

Projectgebied Windpark Egchelse Heide – een ‘wolk’ tot 5x de ashoogte van de 5 windturbines.

Een toelichting op de gehanteerde participatievergoedingen: Voor de plaatsing van de windturbines wordt een marktconforme bijdrage voorzien van in totaal 3% van de Bruto Geldopbrengst (zie onderstaande definitie) per windturbine; met een minimum van € 20.000,- per windturbine per jaar. De vergoeding is inclusief een vergoeding voor het verlies aan landbouwgrond voor het toepassen van toegangswegen, vaste kraanplaatsen en voor de erfdienstbaarheden.

Definitie Bruto Geldopbrengst.

Onder de totale bruto geldopbrengst van het park wordt verstaan de totale verkochte kWh van het park x de prijs per kWh vermeerderd met de eventuele ontvangen subsidie op de geproduceerde energie of de hiervoor in de plaats komende regeling(en). Op dit moment wordt gestreefd om in aanmerking te komen voor de SDE+ 2017 regeling, met voor de locatie een vergoeding van 0,085 € per kWh. De totale bruto geldopbrengst per windturbine is de totale bruto geldopbrengst (exclusief BTW) van het Windpark gedeeld door het aantal windturbines.

Binnen het projectgebied wordt een verdeelsleutel toegepast indien er meerdere eigenaren bij één windturbine betrokken zijn. Binnen Windpark Egchelse Heide is dat bij alle vijf de windturbines het geval.

De verdeelsleutel zoals deze gehanteerd wordt bij Windpark Egchelse Heide:

- A. 50% van de jaarlijkse vergoeding is voor de fundering inclusief kraanplaats van de windturbine. Concreet minimaal € 10.000 per fundering per jaar.
Voor alle vijf te bouwen windturbines zijn schriftelijke overeenkomsten voor het benodigde optierecht opgemaakt met de grondeigenaren voor de fundering.
- B. 30% van de jaarlijkse vergoeding is voor het draaien van de wieken over percelen. Deze vergoeding wordt berekend en verdeeld naar rato van het oppervlakte (in m²) waar de wieken over heen draaien. Deze oppervlakte wordt gevormd door het hart van een windturbine plus de halve rotordiameter. Concreet circa € 0,60 per m² per jaar.
De onder A genoemde schriftelijke overeenkomsten hebben uiteraard ook betrekking op deze zogenaamde 'overdraaivergoeding' en dekken vrijwel alle m² waarop overdraai van toepassing is.
- C. 20% van de jaarlijkse vergoeding is voor de grondeigenaren waar een overeenkomst mee is gesloten, te verrekenen naar rato van de oppervlakte van gronden gelegen tussen de overdraaizone van de wieken van elke te plaatsen windturbine, tot en met een afstand van 5x de ashoogte, gemeten vanaf het hart van elk van de te plaatsen windturbines. Concreet bedraagt deze vergoeding € 100,- per hectare per jaar.
Voor ruim de helft van de m² waarop deze (coulance) vergoeding betrekking heeft bestaan al schriftelijke overeenkomsten. Voor de overige percelen wordt gewerkt aan de overeenkomsten.

4.2.4 Woningen binnen de zone van het projectgebied

Het vertrekpunt vanuit Windpark Egchelse Heide aangaande de woningen in de directe omgeving is dat er uiteraard minimaal voldaan wordt aan de wettelijke normen aangaande geluid en slagschaduw. Uitzondering daarop vormen woningen die (milieutechnisch) onderdeel uitmaken van het park. Bedoelde wettelijke normen hebben betrekking op geluid en slagschaduw. Voor alle woningen in de omgeving van het park bestaat al een duidelijk beeld van wat de effecten zijn m.b.t. geluid en slagschaduw. In de individuele gesprekken met de woningeigenaren is dit een vast agendapunt.

Op coulancebasis wordt vanuit het project een eenmalige vergoeding beschikbaar gesteld voor uitvoering van duurzaamheids-maatregelen aan woningen of directe omgeving van de woningen in het projectgebied. De vergoeding varieert van € 15.000 tot € 25.000 per woning (exclusief BTW). Daarbij wordt een staffeling gehanteerd op basis van afstand van de woningen tot de windturbines.

> 700 meter – geen vergoeding

600 - 700 meter € 15.000 per woning

500 - 600 meter € 20.000 per woning

< 500 meter € 25.000 per woning

Voorbeelden van voorkomende duurzaamheidsmaatregelen zijn: isolatie (vloeren, muren en/of daken), zonnepanelen, vernieuwen of aanbrengen van dubbele beglazing, geluidwerende maatregelen, warmtepomp, zonneboiler, maatregelen tegen slagschaduw, lampen vervangen door ledverlichting en het aanbrengen van groenaanplant.

Met 12 van de 15 woningeigenaren hebben individuele gesprekken plaats gevonden. Met 2 woningeigenaren moeten nog afspraken worden gemaakt en 1 woningeigenaar reageerde (helaas)

nog niet op ons (persoonlijk en ook nog schriftelijk) verzoek om een afspraak te maken. Tijdens de individuele gesprekken zijn omwonenden uitgebreid en persoonlijk geïnformeerd over onze plannen en hebben we onze aanpak m.b.t. het verduurzamen van hun woon- en leefomgeving toegelicht. Uit de gesprekken is een overwegend positief beeld ontstaan, waarin een basis ligt om e.e.a. nader te concretiseren.

Voetnoot bij dit onderdeel:

Hoewel het voorkomen van hinder als gevolg van slagschaduw niet direct te kwalificeren is als een 'echt profijt', is het passend op deze plaats hierover een opmerking te maken. Vanuit het project wordt de mogelijkheid onderzocht om iedereen, waarbij slagschaduw een issue is een app te geven. Met deze app kan een windturbine stil gezet worden.

Elders in Nederland worden hiermee momenteel de eerste proeven gedaan en de verwachting is dat deze mogelijkheid volledig beschikbaar is tegen de tijd dat Windpark Egchelse Heide wordt gerealiseerd. Het voordeel is dat bij overschrijding van de norm, zonder dat dit tot overlast leidt (bijvoorbeeld afwezigheid van woningeigenaar) de windturbine gewoon kan blijven produceren.

Als tweede voorbeeld kunnen we hier wijzen op het afschermen (naar beneden) van de 'luchtvaartverlichting' op de turbines. Vanuit het project zullen – binnen redelijke kaders van haalbaarheid - zoveel mogelijk maatregelen genomen worden die overlast naar de omgeving beperken. De technische vooruitgang biedt op dit vlak voortdurend nieuwe mogelijkheden.

Bij het vaststellen van het definitieve projectgebied spelen meerdere criteria een rol. Eén van de criteria is, zoals in onderdeel 4.2.2 beschreven, het zogenaamde parkeffect. Een ander heel belangrijk criterium is het geluid. Het aangegeven projectgebied (tot 5x de ashoogte / plm. 660 meter) is in elk geval behoorlijk ruimer dan de geluidscontouren (tot plm. 350 meter van de turbines). Als definitief vaststaat welk type turbine gebouwd gaat worden zullen door middel van onderzoek de geluidscontouren definitief bepaald worden.

4.2.5 Participatie verder dan het projectgebied

De lusten en lasten van het park dienen niet alleen in de directe omgeving van het windpark gedeeld te worden. Windpark Egchelse Heide heeft een duidelijke visie over de wijze waarop burgers op grotere afstand van de windturbines direct of indirect moeten kunnen participeren. Met andere woorden: een groter omliggend gebied wordt betrokken bij Windpark Egchelse Heide. Daartoe gaat het windpark 2 sporen benutten:

A. Parkfonds

Het voorstel van Windpark Egchelse Heide is om jaarlijks een substantieel bedrag beschikbaar te stellen voor een in het leven te roepen parkfonds. Het beschikbare budget is afhankelijk van de productie van het windpark. Met andere woorden: 'Hoe meer wind er geoogst wordt', hoe meer geld er voor het fonds beschikbaar komt.

In dit kader hecht Windpark Egchelse Heide grote waarde aan de adviserende rol van de klankbordgroep (zie 2.2.5). Het participatiebeginsel buiten het projectgebied is een belangrijk thema geweest in de diverse klankbordgroep bijeenkomsten. De discussies over de vormgeving van het

participatiebeginsel van Windpark Egchelse Heide hebben geleid tot een aantal duidelijke vertrekpunten. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op het instrumentarium 'Parkfonds'.

Over de uitvoering en het beheer van het parkfonds hebben reeds meerdere gesprekken plaats gevonden met de Coöperatie Steingood in Beringe en het Dorpsoverleg Egchel. Op basis van voortschrijdend inzicht overweegt Windpark Egchelse Heide om aan de netwerkorganisatie GLOEI een belangrijke rol toe te kennen bij het beheer van het parkfonds. Het beeld bestaat namelijk dat netwerkorganisatie GLOEI op gemeentelijk niveau kan acteren. Dit lijkt de aangewezen partij met draagvlak vanuit de gehele gemeente.

B. Coöperatie Peel Energie

In 2016 is Coöperatie Peel Energie toegetreden tot de samenwerkende partijen binnen dit windpark. De lokale energiecoöperatie heeft uiteindelijk 'om niet' een aandeel verkregen van 25% binnen Windpark Egchelse Heide BV. Dat betekent dat zij bij realisatie van het onderliggende plan met 5 windturbines spreekwoordelijk meer dan één 'burger windturbine' binnen het project heeft. Daarmee is participatie in brede zin écht een feit geworden.

Op basis van haar doelstellingen, opzet en werkwijze vervult Coöperatie Peel Energie voor de bredere bevolking in Peel en Maas en de regio een belangrijke rol binnen het Windpark Egchelse Heide. Dat deze rol verder gaat dan in haar hoedanigheid van aandeelhouder wordt in hoofdstuk 6 uitgebreider beschreven.

4.2.6 Windpark(en) in de omgeving

In de nabijheid van onderhavig project hebben we te maken met één bestaand windpark. Dit betreft Windpark Neer (met als onderdeel de windturbine van Zuidenwind). Onder 3.2 leest u daarover al eerder. Zoals onder 3.2 gemeld heeft al meerdere malen overleg plaats gevonden met de eigenaren van Windpark Neer en Coöperatie Zuidenwind over compensatie als gevolg van een parkeffect van de turbines van Windpark Egchelse Heide. Met partijen bestaat in principe overeenstemming over de wijze van compensatie van het zogenaamde parkeffect (verminderde omzet als gevolg van de beïnvloeding van Windpark Egchelse Heide). De compensatieovereenkomsten liggen ter afronding c.q. ondertekening bij partijen.

5 Parkfonds

5.1 Participatie door Fondsvorming

Overheden staan meer en meer op het standpunt dat ook de bevolking, en in het bijzonder de direct omwonenden, profijt moeten kunnen hebben van de turbines. Dit betekent dat een deel van de opbrengsten ten gunste zouden moeten komen van de (lokale) bevolking en maatschappelijke doeleinden binnen een gemeente. Het beoogde resultaat is het vergroten van het draagvlak voor duurzame projecten en het leveren van een bijdrage aan de leefbaarheid.

Windpark Egchelse Heide kiest voor de instelling van een zogenaamd duurzaamheidsfonds of parkfonds. Uit dit fonds kunnen profijtregelingen en diverse specifieke projecten gefinancierd worden. Specifieke projecten zijn bijvoorbeeld projecten in het kader van economische duurzaamheid, sociale duurzaamheid, leefbaarheid of kleinschalige duurzame projecten ten gunste van de (lokale) bevolking en maatschappelijke doeleinden.

In deze notitie schetsen we eerst een beeld van de belangrijkste kaders die meewegen bij de besluitvorming inzake keuzes over de inzet van beschikbare middelen vanuit het Parkfonds. De Klankbordgroep heeft een belangrijke bijdrage geleverd bij de formulering van deze criteria. Voor zover van toepassing worden bij de criteria ook de argumenten genoemd die van toepassing zijn.

1. De mate waarin wordt bijgedragen aan verduurzaming. Dit past volledig in de ambitie van Windpark Egchelse Heide om te fungeren 'als aanjager van duurzaamheid' in de gemeente Peel en Maas.
2. Er wordt 'van binnen naar buiten' gewerkt. Met andere woorden degene die de meeste 'hinder' ondervinden dienen ook het eerst / het meest te kunnen profiteren.
3. In principe is het redelijk dat er principieel een eigen bijdrage gevraagd wordt. Dit vertrekpunt draagt bij aan het maken van scherpere keuzes met als gevolg een efficiëntere inzet van de beschikbare middelen.
4. Een bijdrage vanuit het Parkfonds van Windpark Egchelse Heide voorziet veelal in een gedeelte van de voor het initiatief benodigde financiering. Op deze wijze zorgt de inzet van een (beperkt) budget vanuit het Parkfonds voor een 'multiplier effect'.
5. Bijdragen uit het Parkfonds komen niet in de plaats van overheids gelden c.q. overheids ondersteuning.
6. Maatregelen mogen niet conflicterend zijn met het wettelijke kader. Dit spreekt voor zich.

Samengevat bestaat de opvatting bij de aandeelhouders van Windpark Egchelse Heide dat de inzet van middelen uit het Parkfonds een maatschappelijke meerwaarde dient op te leveren voor de directe omgeving.

5.2 Mogelijke rol voor GLOEI

Windpark Egchelse Heide overweegt op basis van voortschrijdend inzicht het beheer van het Parkfonds te beleggen bij dé netwerkorganisatie binnen de gemeente Peel en Maas, te weten GLOEI. Dit lijkt de aangewezen partij voor deze mooie uitdagende taak. Zij beschikt immers over een breed draagvlak binnen de gemeente Peel en Maas. Verkennende gesprekken over deze regierol voor GLOEI staan gepland.

Aan deze overweging liggen verder nog 2 belangrijke argumenten ten grondslag:

1. De wetenschap dat de huidige Coöperatie Peel Energie in 2014 ontsproten is uit de voedingsbodem van netwerkorganisatie GLOEI.
2. Het feit dat het windpark een 'zichtbare positie' heeft binnen de gehele gemeente Peel en Maas. Dit overstijgt de lokale kernen van Beringe en Egchel.

Het is niet de bedoeling om organisaties 'op elkaar te gaan stapelen' als het eenvoudiger kan. Binnen GLOEI zijn al een aantal belangrijke zaken in de basis aanwezig. En momenteel wordt er hard gewerkt aan het professionaliseren van GLOEI als netwerkorganisatie en podium van waaruit dit soort zaken georganiseerd kunnen worden. Op het gebied van communicatie kan GLOEI voor duurzame projecten als Windpark Egchelse Heide eveneens een belangrijke rol vervullen.

Kaders die meegegeven worden aan de toekomstige fondsbeheerder:

- Er is een duidelijk doel en dat heet 'duurzaamheid';
- Er zijn jaarlijkse voldoende middelen voorhanden;
- De beherende entiteit laat zich adviseren door een adviesraad / adviesinstantie (bijvoorbeeld vertegenwoordigers uit dorpsraden en/of buurtverenigingen);
- Er komt een professionele administratieve en secretariële ondersteuning;
- Communicatie vindt professioneel plaats.

5.3 Voorbeelden van economische en ecologische duurzaamheid

In dit kader kan er worden gedacht aan energiebesparende maatregelen of vergroening van energieverbruik bijvoorbeeld door toepassing van zonnepanelen bij instellingen, dorpshuizen, en scholen. Maar ook kan er gewerkt worden aan het realiseren van een regeling voor omwonenden voor het verduurzamen van de eigen woning door bijvoorbeeld zonnepanelen en warmtepompen. Aanleg van groenvoorzieningen is een optie. Een ander actueel passend onderwerp in de komende jaren is de sanering van asbest op de daken van gebouwen van ondernemers en particulieren in het buitengebied.

5.4 Sociale duurzaamheid: Leefbaarheid

De leefbaarheid in kleine kernen is een thema dat in de gemeente Peel en Maas hoog op de agenda staat. Vanuit de klankbordgroep van Windpark Egchelse Heide zijn er verschillende voorbeelden aan de orde geweest die in dat kader iets toe kunnen voegen. Onderstaand enkele voorbeelden.

5.4.1 Snel internet

De beschikbaarheid over snel internet in het buitengebied is één van de meest gehoorde wensen vanuit de klankbordgroep. Individueel krijgen ondernemers en particulieren dit niet voor elkaar. Er kan op dit vlak prima gebruik gemaakt worden van de kennis en ervaring van de Coöperatie Boerderijweg. Aan de Leudalse zijde van Windpark Egchelse Heide is, met ondersteuning van Coöperatie Zuidenwind (eigenaar van de windturbine Coöperwiek in de lijn van Windpark Neer), snel internet gerealiseerd. Met betrekking tot snel internet zal overigens ook indringend gekeken worden naar de rol van de gemeente en/of de provincie. Uitgangspunt is dat Windpark Egchelse Heide positief staat tegenover het mede mogelijk maken van initiatieven die moeten leiden tot snel internet in het buitengebied.

5.4.2 Lokale maatschappelijke projecten

Bij het thema Leefbaarheid kan het gaan om initiatieven zoals het ondersteunen van lokale (sport)verenigingen, dorpshuizen, buurtwerk, het organiseren van buurtfeesten, verenigingsgebouwen, en speelvoorzieningen. Ook kan de toeristische, recreatieve structuur worden versterkt door realisatie van voorzieningen zoals fiets- en wandelpaden. Het verstrekken van informatie over windenergie in het algemeen of Windpark Egchelse Heide in het bijzonder is hier mogelijk in te verwerken. Tenslotte liggen er mogelijkheden om ondersteuning te verlenen aan educatieve programma's rond duurzaamheid.

5.5 Participatie via het Parkfonds: Budgettaire gedachten

De Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA) is de branchevereniging van bedrijven en organisaties die werken aan meer duurzame windenergie op land en op zee. NWEA verbindt de windsector in Nederland, en versnelt de omslag naar een hernieuwbare energievoorziening door overheden en bedrijven te bewegen meer werk te maken van windenergie.

Met als doel draagvlak voor windenergie te behouden en te versterken heeft de NWEA in september 2014 een 'Gedragscode draagvlak en participatie windenergie op land' ondertekend met de Stichting Natuur en Milieufederaties, de Stichting Natuur en Milieu en Greenpeace Nederland. Deze gedragscode is eind 2016 vernieuwd.

Volgens deze - in het kader van het Energieakkoord opgestelde - gedragscode wordt een compensatie van € 0,40 tot € 0,50 per Megawattuur (MWh) per jaar voorgesteld. Windpark Egchelse Heide is voornemens om - voor de in dit kader genoemde compensatie - uit te gaan van een vergoeding van 1 euro per MWh (1 MWh is 1.000 kWh).

Daaraan wordt uiteraard wel de voorwaarde verbonden dat er sprake moet zijn van een gezonde (financiële) business case. Op basis van de tot op heden beschikbare feiten en omstandigheden (waaronder de SDE+2017) is dit een realistische veronderstelling. Belangrijke variabelen in dit verband zijn het type windturbine dat gebouwd kan worden en de hoogte van de voor het project geldende SDE-subsidie. De SDE+ subsidie vertoont over 2015, 2016 en 2017 een sterk dalende lijn.

Op basis van de door Windpark Egchelse Heide genoemde vergoeding van 1 euro per MWh voor de duur van het project (in principe een periode van 15 jaar), komt er jaarlijks een bedrag beschikbaar

voor het Parkfonds dat ligt in de orde van grootte van € 50.000,-.

6 Participatie via Coöperatie Peel Energie

Peel Energie is begin 2014 opgericht en heeft zichzelf ten doel gesteld om de gemeente Peel en Maas binnen enkele decennia energie neutraal te maken door een efficiënter energiegebruik en door zelf duurzame energie op te wekken. De eerste stap is om medio 2018 de elektriciteitsbehoefte van alle huishoudens in Peel en Maas duurzaam op te wekken. Als dit alleen met zonne-energie gerealiseerd moet worden, dan moeten er nog heel wat daken voorzien worden van zonnepanelen.

Windpark Egchelse Heide gaat in dit verband een belangrijke bijdrage leveren aan de doelstelling van Coöperatie Peel Energie. De 5 windturbines produceren – afhankelijk van de definitieve uitvoering – namelijk 85-95% van het particuliere stroomverbruik in de gehele gemeente Peel en Maas. In combinatie met alle acties op het gebied van bijvoorbeeld zonnepanelen komt de hiervoor genoemde doelstelling, om Peel en Maas energieneutraal te maken, dan snel in beeld!

Op voorstel van de oorspronkelijke initiatiefnemers van Windpark Egchelse Heide is Coöperatie Peel Energie in de eerste helft van 2015 toegetreden tot het project. De motivatie om deze nog jonge lokale energievoopcoöperatie reeds ‘aan de voorkant’ bij de realisatie van het windpark te laten participeren getuigt van een vooruitziende visie en is gebaseerd op een aantal belangrijke uitgangspunten. In principe kan hier gesproken worden over een wederzijds profijt.

Met haar betrokkenheid bij de voorbereidingen van Windpark Egchelse Heide levert Coöperatie Peel Energie een belangrijke bijdrage aan het realiseren van het onontbeerlijke draagvlak voor de bouw van een windpark. Daar staat tegenover dat bij realisatie van het Windpark de leden van Coöperatie Peel Energie indirect kunnen participeren in het project. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in twee vormen van participatie. Onderstaand een korte beschrijving van deze vormen. In een later stadium dient dit onderdeel nog nader uitgewerkt te worden.

6.1 Inbreng van eigen vermogen

Voor de financiering van een windpark is globaal 15 tot 25% eigen vermogen nodig. Afhankelijk van de definitieve vormgeving (aantal en type windturbines) gaat het om een totale investering van tussen de 20 en 25 mln. euro. De orde van grootte van het benodigde eigen vermogen bedraagt derhalve plm. 5 mln. euro. Een basis voor dit eigen vermogen wordt gelegd door de initiatiefnemers gezamenlijk. Zij hebben immers de afgelopen 14 jaar al risicodragend geïnvesteerd in dit project.

Gelet op de hoogte van het noodzakelijke bedrag aan eigen vermogen kan Coöperatie Peel Energie een belangrijke aanvullende rol spelen bij de inbreng c.q. werving van dit eigen vermogen. Leden van Coöperatie Peel Energie kunnen investeren (lees: eigen vermogen bij elkaar brengen) in het windpark. Gedurende (een gedeelte van) de exploitatieperiode van het windpark kunnen ze vervolgens een goed rendement behalen op hun inbreng.

Door burgers op deze wijze de kans te geven om financieel mee te doen, wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling van de lusten en de lasten van een windpark. Op deze manier zijn er

financiële opbrengsten voor de omgeving en hebben de mensen er alle belang bij dat het project bij hun in de buurt goed draait. Er ontstaat een gevoel van eigenaarschap.

Financiële participatie kan gestalte krijgen in de vorm van meerdere financieringsinstrumenten. Op dit moment staat nog niet vast op welke wijze deze inbreng plaats zal vinden. Als voorbeeld kan gedacht worden aan obligatieleningen. Daarbij kan bijvoorbeeld ook geregeld worden dat de omwonenden en leden van de Coöperatie Peel Energie voorrang krijgen. Overigens hebben we in dit kader ook te maken met wettelijke kaders (AFM).

6.2 Gunstig energietarief voor leden van Coöperatie Peel Energie

Coöperatie Peel Energie krijgt als mede-eigenaar van Windpark Egchelse Heide rechtstreeks de kans om tegen gunstige voorwaarden energie in te kopen, geproduceerd door de windturbines van Windpark Egchelse Heide. Deze gunstige voorwaarden kan de Coöperatie Peel Energie de ruimte geven om haar leden tegen een aantrekkelijk tarief stroom aan te bieden.

Wat lokaal geproduceerd wordt door een initiatief van lokale partijen als Windpark Egchelse Heide, kan mogelijk met voordeel lokaal afgezet worden. Daarmee is de cirkel rond.

7 Revolverend duurzaamheidsfonds

De gemeente Peel en Maas heeft het thema duurzaamheid hoog in haar vaandel staan. Zo is mede op initiatief van de gemeente de kennis- en netwerkorganisatie GLOEI ontstaan. Deze kennis- en netwerkorganisatie zet zich in voor de lokale leefomgeving en is ook de voedingsbodem geweest van waaruit de lokale Coöperatie Peel Energie ontstaan. Dit is een belangrijke schakel in de realisatie van de duurzaamheidsgedachte in het algemeen en Windpark Egchelse Heide meer in het bijzonder.

De gemeente Peel en Maas heeft in maart 2016 besloten tot het instellen van een 'Revolverend fonds duurzaamheid'. Voor dit doel wordt tot maximaal € 500.000 onttrokken uit de reserve vernieuwingsimpulsen. Duurzame investeringen kennen een lange looptijd en passen niet altijd binnen de budgettaire regels van de gemeente. Door een eigen revolverend fonds op te zetten wordt er ruimte geboden aan duurzame investeringen. Eén van de belangrijkste kenmerken van een revolverend fonds is dat het fonds zichzelf in stand houdt. Dit betekent dat de middelen later opnieuw ingezet kunnen worden.

Bij het investeren in duurzame maatregelen in zijn algemeenheid wordt altijd als eerste de vraag gesteld: Is er subsidie? Omdat een gemeente in het algemeen niet in aanmerking komt voor subsidieregelingen, dient er naar andere oplossingen gezocht te worden. Een gemeente kan ook geen gebruik maken van fiscale regelingen die het voor het bedrijfsleven aantrekkelijk maken te investeren in duurzame maatregelen. Anderzijds kan een gemeente wel een financieel voordeel behalen door mee te investeren in duurzame maatregelen. Dergelijke investeringen passen volledig in de duurzaamheidsgedachte. Minder fossiele brandstoffen gebruiken is primair goed voor het klimaat, maar tevens voor het groene imago van de gemeente.

Windpark Egchelse Heide is van mening dat de realisatie van haar windpark een bijdrage kan leveren aan het gemeentelijk 'Revolverend fonds duurzaamheid'. Hierbij een toelichting op deze zienswijze.

Windpark Egchelse Heide neemt de vrijheid om in dit participatieplan een suggestie te doen voor de inzet van middelen voor dit begin 2016 door de gemeente Peel en Maas opgerichte fonds. Het voorstel is om de middelen, die direct of indirect vanuit het te realiseren windpark beschikbaar komen voor de gemeente, in te brengen in het 'Revolverend fonds duurzaamheid'.

De 'funding' van dit fonds vanuit Windpark Egchelse Heide kan bestaan uit:

1. De aan de gemeente Peel en Maas toekomende vergoeding voor de bij haar in eigendom zijnde gronden binnen het projectgebied (zie 4.2.3. – onderdeel C). Concreet gaat het hier om een onverplichte gebiedsvergoeding die betrekking heeft op circa 25 ha. Een redelijke indicatie is een jaarlijks bedrag van € 2.500.
2. Als 2^e kan gedacht worden aan inkomsten als leges vanuit bestemmingsplan en omgevingsvergunning bij de realisatie van het windpark. Hiervan is nog geen indicatie mogelijk.
3. En tenslotte de jaarlijkse OZB-belasting die Windpark Egchelse Heide aan de gemeente zal gaan betalen.

8 Communicatie

8.1 Algemeen

Windpark Egchelse Heide onderkent het belang van communicatie. Een adequaat communicatieplan is voor projecten met de nodige 'impact voor de omgeving' van groot belang. Op het moment dat in dit document de lijn 'verder' uitgezet wordt m.b.t. communicatie, dienen we ons te realiseren dat dit niet het begin is van communicatie. Sterker nog, het tot op heden opgebouwde project is gestoeld op twee belangrijke pijlers:

1. draagvlak van de omgeving, en
2. profijt voor de omgeving.

Dit is juist tot stand gekomen door een intensieve en transparante communicatie met de betrokkenen. In deze fase van het indienen van de aanvraag voor de vergunningen is een gestructureerde communicatie cruciaal.

Door te laat te communiceren ontstaat namelijk de kans dat er achter de feiten aangelopen wordt en belanghebbenden reeds via andere kanalen of mogelijk onjuist geïnformeerd zijn. Zij zullen zich daardoor achtergesteld of genegeerd voelen: kortom een voedingsbodem voor wantrouwen en tegenstand.

8.2 Inleiding

Voor de gemeente Peel en Maas geldt dat het op tijd opstellen van een degelijk communicatieplan het voordeel heeft dat dit tijdig voorgelegd en afgestemd kan worden met collega's van de vele interne afdelingen binnen de gemeente en het gemeente- of provinciebestuur. De initiatiefnemers van het project realiseren zich dat een goede interne samenwerking en steun van het gemeentelijk bestuur in dit windenergieproject kritische succesfactoren zijn.

In dit hoofdstuk gaan we in op de structuur voor een communicatieplan. Het geeft aan waaraan gedacht moet worden en stelt vragen die beantwoord dienen te worden om tot één goed compleet en samenhangend communicatieplan te komen. Voor iedere fase van het project Windpark Egchelse Heide kan in feite een apart communicatieplan worden opgesteld.

In dit communicatieplan wordt vooral aandacht besteed aan communicatie aangaande de vergunning fasen. Deze fase is voor Windpark Egchelse Heide op dit moment het meest actueel. Voor latere fasen zal voorlopig volstaan worden met een plan op hoofdlijnen.

8.2.1 Afbakening en analyse

Windpark Egchelse Heide ligt in een provinciaal zoekgebied voor windturbines. De plannen sluiten bovendien volledig aan bij het duurzaamheidsvisie van de gemeente Peel en Maas. Bij de keuze voor windenergie binnen de gemeente Peel en Maas lijkt de beoogde locatie een logische keuze. Een moderne turbine met een vermogen van 3,5 - 4,5 4 MW levert voldoende elektriciteit voor circa 2.800 huishoudens. Dit komt overeen met ruim 65.000 m2 zonnepanelen. Met door Windpark

Egchelse Heide te bouwen vijf turbines met een vermogen van circa 4 MW per turbine, worden ruim 15.000 huishoudens van elektriciteit voorzien. Dit is 85-95% van het particulier stroomverbruik in de gemeente Peel en Maas. Met deze besparing op fossiele brandstof zet de gemeente Peel en Maas een serieuze stap t.a.v. de energiedoelen.

De realisatie van een windpark met vijf turbines met een ashoogte van tussen de 120 en 140 meter heeft uiteraard gevolgen voor de (directe) omgeving. Belangrijkste negatieve aspecten zijn geluidseffecten, slagschaduw en horizonvervuiling. De beoogde locatie van de 5 windmolens is relatief erg gunstig t.o.v. woningen die hiermee te maken krijgen. De techniek voorziet verder in het automatisch uitschakelen van de windmolens bij het overschrijden van de voorschriften die gelden voor hinder door slagschaduw.

Ook geluidseffecten op de omgeving kunnen impact hebben. Sterk punt van het onderhavig projectplan Windpark Egchelse Heide is dat er slechts één woning binnen de geluidscontour van het park ligt. Deze woning vormt (milieutechnisch) onderdeel van de inrichting.

Een lastiger punt is de horizonvervuiling. Dit aspect is meer van subjectieve aard. Als iemand zich stoort aan windmolens dan ervaart hij/zij dit als overlast. Sterk punt in dit verband zijn de reeds opgedane ervaringen met het gerealiseerde Windpark Neer en de windturbine van Zuidenwind. De reacties daarop zijn overwegend positief.

8.2.2 Doelstelling en strategie

De centrale vraag is: “Wat willen we bereiken?” In het algemeen zijn er drie soorten communicatiedoelen te onderscheiden:

- het veranderen van kennis (rationele feiten en inzicht over windenergie),
- het beïnvloeden van houding (beeldvorming, beoordeling en opinie over windenergie),
- het aanzetten of voorkomen van gedrag (beïnvloeden van handelingen van betrokkenen zoals mee- of tegenwerking).

Vanuit Windpark Egchelse Heide bestaat het beeld dat we met alle drie hierboven genoemde communicatiedoelen te maken krijgen.

De te kiezen strategie zal afhankelijk zijn van de doelgroep die we op het netvlies hebben.

We onderkennen vier basisstrategieën:

- Informeren (informatieverstrekking),
- Raadplegen (uitwisseling van ideeën en gedachten),
- Adviseren (beïnvloeding) en
- Meewerken en meebeslissen (samenwerken).

In de te volgen strategie gaan we uit van vijf leidende principes:

1. Vroeg communiceren: dit kan veel tijd besparen in het verloop van het proces. Er treedt geen achterstand op die ingehaald moet worden. Het vermindert bovendien de kans dat belanghebbenden het gevoel krijgen dat ze niet volledig worden ingelicht, hetgeen kan leiden tot achterdocht waardoor het nog moeilijker wordt om te overtuigen. Belanghebbenden dienen actief benaderd te worden en we moeten zelf het initiatief nemen om relaties op te bouwen. De tot op heden opgedane ervaringen leren dat een vroegtijdig en persoonlijk contact met alle stakeholders zijn vruchten afwerpt.

2. Goed luisteren: Eenzijdig communiceren zonder te luisteren heeft geen zin. Het blijft onbekend welke onduidelijkheden en wensen er leven onder de belanghebbenden. Evenmin is het bekend of de communicatie effect heeft. Goed luisteren en daarna handelen, schept een vertrouwensband. We moeten voorbereid zijn op kritische vragen en terugkoppelen wat er met opmerkingen en vragen gedaan wordt. Belanghebbenden accepteren nu eenmaal meer wanneer ze zich begrepen en serieus genomen voelen. Door het intensief en persoonlijk contact ervaart Windpark Egchelse Heide veel begrip in de projectomgeving.
3. Continu communiceren: Het voornemen bestaat om belanghebbenden continu op de hoogte te blijven houden. Daarmee ontstaan geen achterstanden waardoor de belanghebbenden alleen via andere bronnen informatie ontvangen. Dit geeft namelijk het gevoel dat er informatie wordt achtergehouden. Ook als er een periode weinig gebeurt, is het goed regelmatig te laten horen dat het project doorloopt en dat er weinig nieuwe informatie te geven is.
4. Zorgvuldig communiceren: Kleine nuanceverschillen in communicatie kunnen resulteren in totaal verschillende percepties van de informatie. Informatie moet feitelijk juist zijn.
5. Consequent communiceren: Gaat het bijvoorbeeld echt alleen om informeren? Dan moeten alle uitingen extra gecontroleerd worden op neutraliteit.

8.2.3 Stakeholdersanalyse

Er zijn verschillende doelgroepen betrokken bij Windpark Egchelse Heide. Dat zijn direct betrokkenen, maar ook individuen of groepen die letterlijk of figuurlijk op grotere afstand staan. Het is belangrijk een goed beeld van alle doelgroepen te hebben. We maken onderscheid in:

1. Direct betrokken partijen: de kernpartijen van een project. Zonder hen is er geen project. Dit zijn de samenwerkende partijen binnen het project, bestaande uit initiatiefnemers, Coöperatie Peel Energie, Green Trust en Aelmans Adviesgroep, de gemeente Peel en Maas, de provincie Limburg, de grondeigenaren en de betrokken adviseurs.
2. Directe projectomgeving: de 'directe' omgeving van het project, de projectpartners kunnen niet om de directe projectomgeving heen. De omgeving kan het project beïnvloeden maar is zelf ook te beïnvloeden. Dit zijn de direct omwonenden, de provincie, financiers en subsidieverstrekkers.
3. Maatschappelijke projectomgeving: de 'indirecte' omgeving van het project. Deze omgeving kan het project sterk beïnvloeden en is zelf moeilijker te beïnvloeden. Zij is ook in staat om partijen uit de 'directe' omgeving te beïnvloeden. In dit geval bijvoorbeeld de provinciale overheid, de inwoners in de gemeente, de pers, actiegroepen en natuur- en milieuorganisaties.

Met behulp van deze 'stakeholdersanalyse' kunnen we meer inzicht verkrijgen in de belangen en de rollen van de verschillende doelgroepen en partijen. In de separaat gemaakte 'stakeholdersanalyse' wordt hieraan uitgebreider aandacht besteed.

Nevenstaande figuur geeft met behulp van de begrippen 'bevoegdheid' en 'belang' inzicht in mogelijke communicatiestrategieën die per doelgroep gekozen kunnen worden. Naarmate het belang en de bevoegdheid van een doelgroep hoog zijn, is de noodzaak tot nauwe samenwerking groter.

8.2.4 Kiezen van communicatiemiddelen

Als de communicatieboodschap, de doelgroepen en de bijbehorende stakeholdersanalyse bekend zijn, moeten de middelen gekozen en bedacht worden hoe de communicatieboodschap bij de doelgroep onder de aandacht gebracht wordt.

Een bekende valkuil is dat er nog voordat er goed is nagedacht over doelgroep en doelstelling, al over de communicatiemiddelen besloten wordt. Het is belangrijk om eerst een duidelijk beeld van de doelgroep en doelstelling te hebben alvorens een communicatiemiddel te kiezen. Daartoe zijn de volgende vragen relevant:

- Gaat het om zenden of ook om ontvangen?
- Wat wordt de 'toon' van de communicatie?
- Welke media en communicatiemiddelen gebruikt de doelgroep?
- Welke mate van participatie is wenselijk?

Gelet op het reeds doorlopen traject van Windpark Egchelse Heide zijn er al verschillende middelen t.b.v. verschillende doelen frequent ingezet. Desondanks zetten we de beschikbare middelen nog eens uitgebreid op een rij.

Onderstaand overzicht geeft een goed beeld van de beschikbare middelen voor het **informer**en van burgers en betrokkenen:

- Brief op naam of aan 'bewoners van dit huis'
- Folder of speciale krant
- Mededelingen en informatie op gemeentelijke pagina van krant
- Interview met schrijvende pers, artikel in krant
- Inloop- en informatiebijeenkomsten
- Excursies
- Website van het project
- Interviews en filmpjes op lokale en regionale Radio- en Televisie
- Filmpje op website en social media

Ligt het accent meer op **raadplegen**, dan denken we aan de volgende middelen:

- Enquête op internet, telefonisch, per post, aan de deur of op straat
- Discussie- en inloopavond
- Inspraakavond
- Digitale klankbordgroepen en debatten
- Spreekuur van wethouder en/of ambtenaar
- Chatten met bestuur
- Het beschikbaar stellen van mailadressen en telefoonnummers van ambtenaren of projectleider

Willen we betrokkenen **adviseren**, dan denken we aan:

- Themagroepen van omwonenden en/of deskundigen
- Burgerpanels
- Ronde tafelbijeenkomsten
- Een klankbordgroep
- Een officieel adviesorgaan (bv. deskundigenpanel)

8.2.5 Planning

Reeds eerder hebben we aangegeven dat de planning van een communicatiecampagne belangrijk is. Belanghebbenden moeten het gevoel hebben dat ze vanaf het begin betrokken zijn bij het proces en dat kan alleen wanneer ze tijdig geïnformeerd en betrokken worden. De volgende vragen staan hierin centraal:

- Hoe faseren we de communicatie? Wat moet eerst, wat kan later?
- Wie moeten betrokken worden bij de uitvoering? Bijvoorbeeld de pers, kranten, drukker, afdeling communicatie, etc.
- Budget en begroting
- Tijdpad

8.2.6 Evaluatie en monitoring

Bij het formuleren van de doelstelling en strategie hebben we bepaald hoe de resultaten gemeten zullen worden. Om na te gaan of de doelstelling gehaald is, is een evaluatie nodig. Per fase zal dit geschieden, waarbij de centrale vragen zijn: Is de hele doelgroep bereikt? Is de boodschap goed geïnterpreteerd? Bij zenden en ontvangen: is de gewenste informatie ontvangen?

8.3 Doelgroepen

Hieronder volgt een korte beschrijving van de concrete doelgroepen m.b.t. communicatie vanuit Windpark Egchelse Heide. Daarbij wordt uitgegaan van (clusters van) de meest relevante partijen.

8.3.1 Inwoners

Inwoners zijn in principe alle bewoners van de gemeente Peel en Maas en een gedeelte van de gemeente Leudal. Niet alleen de direct omwonenden van de locatie waar het windpark komt. Wanneer de gemeente Peel en Maas het besluit neemt om in principe ruimte te bieden aan Windpark Egchelse Heide worden alle bewoners van de twee genoemde gemeenten in de gelegenheid gesteld om zich te informeren.

Uit eerder onderzoek (bron: Smart Agent Company) naar de beleving van windmolens in de omgeving blijkt dat 87% van de Nederlandse bevolking positief of neutraal is over windmolens bij hen in de buurt. Slechts 13 % staat uitgesproken negatief tegenover windenergie. Deze groep maakt zich geen zorgen over klimaatverandering en vindt de ophef hierover overdreven. Deze tegenstanders vinden dat windenergie te duur is, onnodig is en windmolens passen (volgens hen) niet in het Nederlandse landschap.

Het is belangrijk dat we ons niet alleen op de tegenstanders van het windparken focussen. Het zal bijzonder moeilijk zijn om hen van standpunt te laten veranderen. De voorkeur gaat er naar uit om de aandacht te richten op de grote groep van licht positieve, neutrale of twijfelende bewoners, het mobiliseren van voorstanders en informeren van de ‘zwijgende’ meerderheid. Transparant informeren maakt het voor de mensen die niet echt een mening hebben over windenergie mogelijk om alsnog een afgewogen mening te vormen.

8.3.2 Omwonenden

De omwonenden van Windpark Egchelse Heide is een belangrijke doelgroep. Zij zien de grote turbines verrijzen. De visuele impact, mogelijke geluid- en schaduwhinder zijn voor hen de belangrijkste onderwerpen. Transparantie is essentieel evenals het luisteren naar de vragen van omwonenden. Geslotenheid en het slechts informeren zonder te luisteren zal leiden tot weerstand en onzekerheid. De stemming en houding bij de direct omwonenden heeft grote invloed op het gemeentebestuur en de leden van de gemeenteraad en bepaalt voor een belangrijk deel de slaagkans van het windenergieproject. Wij vinden het belangrijk om de omwonenden proactief te benaderen en ‘naar hen toe te gaan’. Er liggen plm. 15 woningen in een zone tot bijna 5x de ashoogte (bijna 700 meter) van de windturbines. Met 12 van deze 15 woningeigenaren hebben individuele gesprekken plaats gevonden. Met 2 woningeigenaren moeten nog afspraken worden gemaakt en 1 woningeigenaar reageerde (helaas) nog niet op meerdere verzoeken om een afspraak te maken. Tijdens de individuele gesprekken zijn omwonenden uitgebreid en persoonlijk geïnformeerd over onze plannen en hebben we onze aanpak m.b.t. het verduurzamen van hun woon- en leefomgeving toegelicht. Uit de gesprekken is een overwegend positief beeld ontstaan.

8.3.3 Bedrijven

In de directe nabijheid van Windpark Egchelse Heide liggen in principe alleen agrarische bedrijven. Zij behoren tot de groep onder 8.3.2 beschreven omwonenden. Ze hebben over het algemeen een woonfunctie en een werkfunctie. Dat betekent dat de aandachtspunten zoals bij de omwonenden aangegeven op hen van toepassing kunnen zijn.

8.3.4 Gemeenteraad en College van B&W

Voor het slagen van Windpark Egchelse Heide is de gemeenteraad de belangrijkste doelgroep. Raadsleden en –fracties zijn de beslissers in het proces. De besluitvorming in de raad zal gebaseerd zijn op zowel directe als indirecte communicatie. Het is daarom niet alleen erg belangrijk om veel aandacht te besteden aan communicatie met de gemeenteraad, maar ook aan de doelgroepen die het besluitvormingsproces in de raad beïnvloeden. We dienen ons het volgende te realiseren: “De stemming in de raad wordt in de politieke fracties, de kerk, op het schoolplein, bij de sportvereniging en in het café bepaald.”

8.3.5 Natuur-, landschap- en milieuverenigingen

In het uitgevoerde flora- en fauna onderzoek komen de onderzoekers tot de conclusie dat:

- In het plangebied geen beschermde soorten planten, ongewervelden en vissen, amfibieën en reptielen voorkomen. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wnb) zijn daarom niet aan de orde.
- Ook op andere vlakken geen significante invloeden verwacht worden.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de locatie van de windturbines vanuit het perspectief natuur, landschap en milieu gunstig gekozen is. Lokale en regionale verenigingen hebben meestal een specifiek belang. Zij zijn zeer goed op de hoogte van een bepaald onderwerp, waarover gedetailleerd en diepgaand gecommuniceerd moet worden. Zij bezitten vaak veel informatie waardoor een dialoog voor beide partijen veel toegevoegde waarde kan hebben. In de directe zone van de geplande windturbines liggen geen belangrijke natuurgebieden. Met IVN Helden en haar gelieerde verenigingen binnen Peel en Maas staat een informatiebijeenkomst gepland.

8.3.6 Belangen- en Actiegroepen

Tot op heden bestaat niet het beeld dat tegenstanders en/of direct omwonenden na verloop van tijd een actiegroep tegen Windpark Egchelse Heide zullen vormen. Zij zijn er vaak op uit om zoveel mogelijk onzekerheid en twijfel te zaaien over het nut van windenergie en om de nadelen van windenergie sterk te overdrijven. Een inhoudelijke discussie is dan vaak lastig, omdat geprobeerd zal worden om zowel de overheid als initiatiefnemer af te schilderen als onbetrouwbaar en bevooroordeeld. Het lijkt ons niet verstandig om te proberen om eventuele actiegroepen en tegenstanders van mening te doen veranderen. De communicatie moet uiteraard transparant, eerlijk en respectvol gebeuren. Ook omdat daarmee de kritiek van de tegenstanders op inhoudelijke punten weerlegd kan worden.

8.3.7 Afdelingen en sectoren binnen de gemeente

Binnen een gemeente zijn verschillende vakgroepen en sectoren aanwezig: milieu, ruimte, groen, economie, juridisch, inwoners, etc. Het klimaatbeleid in het algemeen of een concreet windenergieproject in het bijzonder moet breed gedragen worden binnen een gemeente. Afdelingen moeten zich niet gepasseerd of onvoldoende ingelicht voelen. Daarbij is interne communicatie net zo belangrijk als externe communicatie. Een communicatieplan is altijd een gezamenlijk product van meerdere vak afdelingen. De uitdaging is om afdelingen op te zoeken en de contacten nauwgezet en consequent te onderhouden. Dat voorkomt interne frictie en tegenwerking. Het is gewenst hun kennis en ervaring te gebruiken en, waar mogelijk, input te laten leveren. Op 20 februari jl. is er een schriftelijk verzoek aan de verantwoordelijk wethouder gericht om te komen tot een kick-off meeting voor de diverse disciplines binnen de gemeente. Dit met als doel ‘ruis’ tussen de diverse ambtelijke disciplines te voorkomen en de behandeling van de vergunningaanvraag efficiënt te laten verlopen.

8.3.8 De pers

De pers kan zowel een communicatiemiddel als een doelgroep zijn. Schrijvende, filmende en fotograferende journalisten zullen naar alle waarschijnlijkheid verslag doen van de voortgang van het project Windpark Egchelse Heide en kiezen meestal de actualiteit van gebeurtenissen of een mijlpaal om een nieuwsitem te maken. De pers kan een uitstekend communicatiemiddel zijn om een groot publiek te bereiken en is een doelgroep waarmee zorgvuldig moet worden omgegaan. Er bestaat vanuit het project een goede band met de regionale en lokale pers.

9 Samenvatting

Anno 2017 wordt gestreefd naar het maximaliseren van het maatschappelijk effect van windenergie door participatie van belanghebbenden:

1. In de voorbereidingsfase,
2. Tijdens de realisatie van het project en
3. Gedurende de exploitatie van een windpark.

Daarnaast is één van de voorwaarden die de gemeente Peel en Maas (daarbij ondersteund door de Provincie Limburg) stelt bij de realisatie van een windpark is het maken van een goed doordacht participatie- en communicatieplan. Afgesproken is dat niet alleen de lasten maar ook de lusten ten goede dienen te komen aan de burgers en de lokale leefgemeenschap.

De gekozen samenwerking met de lokale Coöperatie Peel Energie leidt automatisch tot een zeer belangrijke borging van deze voorwaarde. Coöperatie Peel Energie is substantieel mede-eigenaar van het windpark, met financieel profijt en maatschappelijke meerwaarde voor de directe omgeving.

Burgers, grondeigenaren en ondernemers die nabij de windturbines van Windpark Egchelse Heide, aan de noordzijde van de Haambergweg, wonen of ondernemen worden door Windpark Egchelse Heide in staat gesteld te profiteren van de opbrengsten. Zelfs burgers uit de gehele gemeente Peel en Maas en eventueel ook nog daarbuiten, moeten mee kunnen profiteren. In dit participatieplan wordt uitgebreid en concreet ingegaan op de aanpak.

Uit de vele gesprekken die in het voortraject hebben plaatsgevonden met gemeente, provincie, de omgeving en vertegenwoordigers van de klankbordgroep, is het beeld ontstaan dat Windpark Egchelse Heide op het vlak van participatie, vernieuwend is. Bij de uitwerking van het participatieplan is dankbaar gebruik gemaakt van de opmerkingen en suggesties ter verbetering die door de hiervoor genoemde partijen zijn aangedragen. Er is ook lering getrokken uit de aanpak van andere initiatieven in het land. Zelfs ervaringen uit de directe omgeving (van Windpark Neer en Coöperatie Zuidenwind) zijn mee gewogen en beoordeeld.

In dat kader is het belangrijk op te merken dat Windpark Egchelse Heide zoveel en zover als mogelijk de afspraken van het participatieplan (aan de voorkant) vast wenst te leggen met betrokken partijen. Geen loze beloftes, maar duidelijke en schriftelijke afspraken die nog wel mede afhankelijk zijn van een aantal belangrijke voorwaarden. De belangrijkste voorwaarde in dit verband is dat er uiteindelijk sprake moet zijn van een duurzame business case. Overigens kunnen we stellen dat er, op basis van de op dit moment gekozen en beschreven realistische uitgangspunten, sprake is van een duurzame business case. Cruciaal in dit verband is dat gebruik gemaakt kan worden van SDE+2017. Voor het indienen van de aanvraag voor de SDE+2017 (uiterlijk eind augustus begin september) zijn de vergunningen vereist.

In dit document is er bewust voor gekozen om in hoofdstuk 2 uitgebreid stil te staan bij het planvoornemen. Het planvoornemen en de voorgeschiedenis houden namelijk nadrukkelijk verband met het opgebouwde draagvlak voor dit plan. Het uitgewerkte participatieplan heeft op haar beurt

weer een sterke relatie met dit draagvlak.

Zo is een goed inzicht in het plangebied (hoofdstuk 3) van groot belang om een gevoel te krijgen bij de verfijnde uitwerking (op meerdere niveaus) van het participatieplan.

Samenvattend worden in onderhavig participatieplan diverse onderdelen onderscheiden. Hierbij zetten we de diverse onderdelen die in dit plan uitgebreid beschreven zijn nog eens overzichtelijk onder elkaar:

9.1 Projecteigenaren

De binnen dit project samenwerkende partijen die tekenen voor het eigenaarschap van het windpark en vanaf het begin zelf vele jaren risicodragend geïnvesteerd hebben in het project.

- P.H.T. Rooijakkers (Karissendijk 11, 5987 NJ Egchel);
- P.G.M. Bongers (Karissendijk 14, 5987 NJ Egchel);
- M.H.J. Hubers (Haambergweg 2, 5987 NZ Egchel);
- De Coöperatie Peel Energie U.A.;
- Green Trust Group B.V.;
- Aelmans Adviesgroep B.V.

Deze initiatiefnemers hebben in 2015 een samenwerking opgezet die in 2016 is omgezet in een entiteit onder de naam Windpark Egchelse Heide BV. Als projecteigenaar beoogt zij rendement te behalen op haar geïnvesteerd vermogen.

9.2 Eigenaren van onroerend goed in het projectgebied

Zoals eerder gemeld is het projectgebied te definiëren als de zone tot 5x de ashoogte van de turbines. Het profijt in dit gebied wordt genoten door een groot aantal belanghebbenden:

1. De eigenaren van de grond waarop de turbines gebouwd worden. De plaatsen voor de funderingen, de kraanplaatsen en de aanleg van noodzakelijke voorzieningen.
2. De eigenaren van de gronden waar sprake is van overdraai. Deze oppervlakte wordt per turbine gevormd door het hart van een windturbine plus de halve rotordiameter.
3. De overige grondeigenaren in het projectgebied. Dit zijn de grondeigenaren met wie een overeenkomst is gesloten, en waarvan de grond gelegen is tussen de overdraaizone van de wieken van elke te plaatsen windturbine, tot en met een afstand van 5x de ashoogte, gemeten vanaf het hart van elk van de te plaatsen windturbines.
4. Woningeigenaren in het projectgebied waarmee maatwerkafspraken worden gemaakt om de woon- en leefomgeving vanuit het windpark te verduurzamen.

Voor de hiervoor onder 1 t/m 3 genoemde eigenaren van onroerend goed worden marktconforme vergoedingen gehanteerd, die afhankelijk zijn van de totale jaarlijkse opbrengsten van het windpark. Daarbij wordt een minimum bedrag gehanteerd van € 20.000 per turbine. Op parkniveau gaat het dus om minimaal € 100.000 per jaar, waarbij een verdeelsleutel wordt gehanteerd, zoals beschreven in hoofdstuk 4.2.2.

Met de eigenaren van de gronden waarop de vijf turbines worden gebouwd zijn overeenkomsten ondertekend. M.b.t. de onder 2 en 3 genoemde grondeigenaren is momenteel voor ongeveer 50% sprake van getekende overeenkomsten. Dit betreft coulancevergoedingen.

Met de woningeigenaren worden de gesprekken gevoerd en gewerkt aan schriftelijke vastlegging van de gemaakte afspraken. De budgettaire lasten van dit onderdeel worden meegenomen in het projectplan. In totaal gaat het om een 1-malige investering van plm. € 300.000 in duurzaamheidsmaatregelen.

9.3 Parkfonds

Met het op te zetten Parkfonds wordt beoogd een maatschappelijke meerwaarde te leveren voor de directe, maar ook ruimere omgeving van het windpark. Daarbij gaat het vooral om het buitengebied van de gemeente Peel en Maas gelegen tussen de kerkdorpen Egchel, Panningen en Beringe. In dit participatieplan is al uitgebreid beschreven op welke wijze e.e.a. gestalte dient te krijgen en hoe het beheer vorm kan krijgen. Partijen als GLOEI en Coöperatie Peel Energie zijn in dit kader belangrijke actoren.

Windpark Egchelse Heide is voornemens om voor het Parkfonds jaarlijks een bedrag beschikbaar te stellen gebaseerd op 1 euro per MWh voor de duur van het project (een periode van minimaal 15 jaar). Concreet gaat het jaarlijks om een bedrag in orde van grootte van € 50.000,-. Op basis van een dergelijk jaarlijks budget kan een Parkfonds serieus bijdragen aan duurzaamheid in de bredere zin van het woord. Daaronder valt ook sociale duurzaamheid.

9.4 Participatie via lidmaatschap Coöperatie Peel Energie

Op deze plaats wordt voor dit moment volstaan met het benoemen van de sporen waarin het profijt voor de leden van de lokale energie coöperatie gestalte kan krijgen.

1. Rendement op het ingebrachte vermogen van de leden, en
2. Een gunstig energietarief voor de leden.

Parallel aan het traject voor de omgevingsvergunning en de financiering zal dit spoor ook in detail uitgewerkt worden. Overigens bestaan er op dit vlak de nodige ervaringen bij reeds gerealiseerde windparken, waarvan gebruik gemaakt zal worden.

Samengevat kunnen we stellen dat – kijkend naar het veelomvattende participatie- en communicatieplan - de slogan van Windpark Egchelse Heide geen loze kreet is. Er kan naar de mening van alle betrokkenen met recht gesproken worden van een serieuze:

“Aanjager van duurzaamheid in Peel en Maas”

9.5 Revolverend duurzaamheidsfonds

In de wetenschap dat de gemeente Peel en Maas écht werk maakt van duurzaamheid en begin 2016 met een ‘Revolverend fonds duurzaamheid’ gestart is, worden er in dit participatieplan ook suggesties gedaan om bij te dragen aan dit gemeentelijk fonds. Uiteraard is het niet aan Windpark

Egchelse Heide om over dit thema een besluit te nemen. Wel liggen er kansen om vanuit dit windpark, voor een periode van minimaal 15 jaar, impulsen te leveren aan een dergelijk fonds.

9.6 Communicatie

In de jarenlange voorbereidingsfase naar het aanvragen van de benodigde vergunningen is communicatie een kritische succesfactor geweest. Het initiatief Windpark Egchelse Heide heeft al deze jaren op een transparante wijze met de omgeving in contact gestaan. Op basis van die open en transparante communicatie is gebouwd aan een breed draagvlak voor het project in de omgeving. Kort samengevat komt dat neer op: 'Zeggen wat je doet en doen wat je zegt'.

In het vervolgtraject m.b.t. realisatie en exploitatie van het windpark zal aangaande de communicatie de samenwerking met de lokale energiecoöperatie Peel Energie belangrijker en intensiever worden. Voor de netwerkorganisatie GLOEI ziet het project een uitdagende rol als het gaat om het beheer van het Parkfonds. Oriënterende gesprekken met het interim-bestuur hierover hebben plaats gevonden. Het voorstel is om de klankbordgroep de komende periode mogelijk uit te breiden. Zij heeft een belangrijke adviesrol als het gaat om het beheer van het Parkfonds. Tot heden hebben we vanuit het project mogen ervaren dat haar functie als 'Denktank' duidelijk toegevoegde waarde heeft. Ze onderschrijft de ambitie van Windpark Egchelse Heide, die verwoord wordt met de slogan: 'Aanjager van duurzaamheid in Peel en Maas'.

Tot heden heeft m.b.t. communicatie het accent vooral gelegen in het informeren van de omgeving en het initiëren draagvlak. De vorm waarin dit plaats gevonden heeft is veelal persoonlijk aan de keukentafel geweest. Verder met mails, uitnodigingen, informatieavonden, brieven, bijeenkomsten van de klankbordgroep en nieuwsbrieven voor de klankbordgroep. Daarnaast is een eigen website gelanceerd, die tot heden nog beperkt actief gebruikt is. In de volgende fase zal een bredere communicatie gestalte moeten krijgen. Ondersteuning van communicatieprofessionals en inzet van moderne middelen zoals social media horen daarbij. Doel is o.a. het werven van eigen vermogen, afzet van stroom en ondersteunen van meerdere op duurzaamheid gerichte activiteiten. En zoals reeds gemeld: Voor Coöperatie Peel Energie en netwerkorganisatie GLOEI is daarbij een belangrijke rol weggelegd.